

INSPEKCJA JAKOŚCI HANDLOWEJ ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

WIEDZA I JAKOŚĆ

WYDANIE JUBILEUSZOWE

NR 2 (71)/2023

ISSN 1896-9569

20
LAT
IJHARS

GLÓWNY INSPEKTORAT
JAKOŚCI HANDLOWEJ
ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

SPIS TREŚCI

Słowo od Głównego Inspektora IJHARS	3
Z kart historii – czyli o korzeniach, powstaniu i ewolucji IJHARS Beata Bakalarska, Biuro Kontroli Jakości Handlowej	4
Inspekcja dziś – w liczbach oraz na fotografiach Biuro Administracji	6
Kontrola jakości handlowej i nie tylko – z korzyścią dla całego rynku Sylvia Wardzyńska, Biuro Kontroli Jakości Handlowej	11
Laboratoria IJHARS – co warto wiedzieć na ich temat Laboratorium w Poznaniu	13
Punkt kontaktowy ds. oszustw żywnościowych Biuro Orzecznictwa i Legislacji	16
Rolnictwo ekologiczne w Polsce – rola IJHARS Biuro Rolnictwa Ekologicznego i Produktów Regionalnych	19
Produkty regionalne i tradycyjne – IJHARS na straży polskiego dziedzictwa Biuro Rolnictwa Ekologicznego i Produktów Regionalnych	21
18 lat udziału IJHARS w systemie kontroli ex-post w Polsce i w UE Agnieszka Bukowska-Woźniak, Monika Bielińska-Zagańczyk, Biuro Kontroli Ex-post	23
Integracja z Unią Europejską – wpływ na powstanie i rolę IJHARS Biuro Współpracy Międzynarodowej	28
Polska prezydencja w Radzie UE – udział i wkład IJHARS Biuro Współpracy Międzynarodowej	30
Współpraca międzynarodowa IJHARS – globalne wyzwania w zakresie jakości i bezpieczeństwa żywności Biuro Współpracy Międzynarodowej	32
System zarządzania jakością w IJHARS Justyna Markowska-Gastoł, Biuro Strategii i Kontroli Wewnętrznej	36
Przyszłość IJHARS – priorytety i kierunki rozwoju Przemysław Rzodkiewicz, Agnieszka Sudoł, Ewa Krzyżewska-Kuran Opr.: Joanna Narożniak, Biuro Strategii i Kontroli Wewnętrznej	38

Redakcja:
GIJHARS
Aleje Jerozolimskie 98
00-807 Warszawa
tel.: (22) 25 57 800
www.ijhars.gov.pl

Redaktor naczelny:
Wiktor Szczepaniak
e-mail: wszczepaniak@ijhars.gov.pl

Zdjęcie na okładce:
Zasoby własne

Realizacja:
OMIKRON Sp. z o.o.
www.omikron.net.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo adjustacji, redagowania i skracania tekstów oraz zmiany ich tytułów.

SŁOWO OD GŁÓWNEGO INSPEKTORA IJHARS

Szanowni Państwo!

Rok 2023 jest dla Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych rokiem szczególnym, ponieważ obchodzimy w nim okrągłą, 20-tą rocznicę utworzenia Inspekcji!

Obchody 20-lecia inauguruje uroczystość, zorganizowana w dniu 15 czerwca 2023 w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie, na którą zaprosiliśmy wielu ważnych i znamienitych gości – przedstawicieli władz państwowych, inspekcji, uczelni, współpracujących z nami stowarzyszeń i organizacji branżowych oraz pracowników Inspekcji. Będzie jej towarzyszył okolicznościowy briefing z udziałem mediów informacyjnych i branżowych. W następnych tygodniach oraz miesiącach w województwach odbywać się będą kolejne regionalne spotkania okolicznościowe.

Z okazji jubileuszu przygotowaliśmy też i niniejszym oddajemy w Państwa ręce specjalne wydanie naszego biuletynu „Wiedza i Jakość”, w którym staramy się podsumować ten dynamiczny i pełen niezwykłych wyzwań okres.

Niewątpliwie, w ciągu tych 20 lat, Inspekcja i jej pracownicy, mierząc się z wieloma wyzwaniami, zdobyli ogromne doświadczenie – poparte licznymi, konkretnymi osiągnięciami i wyróżnieniami, co uczyniło z IJHARS jeden z głównych filarów urzędowego systemu kontroli żywności w Polsce oraz szanowanego partnera dla licznych instytucji międzynarodowych, zarówno z UE, jak i spoza Unii.

Pełnione role i dorobek Inspekcji z okresu tych 20 lat mogą imponować i są dla nas prawdziwym powodem do dumy, lecz jednocześnie stanowią też swego rodzaju zobowiązanie na przyszłość – do tego, by na bazie zdobytych doświadczeń oraz wobec nowych trendów, potrzeb i realiów społeczno-ekonomicznych, nie zwalniać tempa i dalej skutecznie rozwijać Inspekcję, również w innowacyjnych obszarach, tak by mogła z sukcesem kontynuować swoją misję: ochrony interesu konsumentów i producentów oraz promocji polskiej żywności wysokiej jakości.

Rozwinięcie zarysowanych powyżej tematów, wraz z ilustracjami i szczegółowymi informacjami – dotyczącymi Inspekcji wczoraj, dziś i jutro – znajdą Państwo na kolejnych stronach tego wydawnictwa. Zapraszam do lektury!

Na koniec, korzystając z okazji, w imieniu własnym oraz kierownictwa Inspekcji, serdecznie dziękuję wszystkim osobom, w tym szczególnie pracownikom, a także instytucjom, które przyczyniły się do powstania i dotychczasowego rozwoju IJHARS, bez których sukces, obecna pozycja i rola Inspekcji nie byłyby możliwe. Zapraszam do wspólnego świętowania i wspierania naszej Inspekcji także w kolejnych latach!

Z wyrazami szacunku

Przemysław Prodkiewicz

Główny Inspektor IJHARS

Z KART HISTORII – CZYLI O KORZENIACH, POWSTANIU I EWOLUCJI IJHARS

Działająca od 2003 r. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) świętuje w tym roku swoje 20-lecie, jednak przy tej okazji warto przypomnieć, że do powstania Inspekcji doprowadził ciąg zdarzeń i przekształceń instytucjonalnych zapoczątkowany kilkadziesiąt lat wcześniej. Oto najważniejsze fakty i ciekawostki związane z rozwojem Inspekcji oraz okresem poprzedzającym jej powstanie.

Wczoraj

Korzenie IJHARS sięgają czasów międzywojennych ubiegłego wieku. Podwaliny stanowią powstały w latach 30. *Polski Związek Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych* oraz *giełdy towarowe* (działające na podstawie ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce).

Ze „Związku Bekonowego” wywodzi się, utworzony w 1951 roku, **Centralny Inspektorat Standaryzacji**. CIS był jednostką powołaną do sprawowania nadzoru standaryzacyjnego nad towarami rolno-spożywczymi w obrocie z zagranicą. Celem tego nadzoru było zapewnienie wprowadzania na rynek krajowy towarów rolno-spożywczych z zagranicy o jakości handlowej zgodnej z wymaganiami oraz sprzyjanie konkurencyjności polskich towarów rolno-spożywczych wywożonych za granicę. Podczas kilkudziesięcioletniej działalności dla CIS priorytetem było zawsze promowanie wysokiej jakości towarów rolno-spożywczych.

Z kolei kontynuatorką działań giełd towarowych jak również Inspekcji Zbożowej, powołanej w latach 50. XX wieku, była od 1970 r. **Państwowa Inspekcja Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolno-Spożywczych**. PISiPAR powołana została do kontroli m.in.:

- gospodarki zbożami i ich przetworami, nasionami jadalnych roślin strączkowych i ich przetworami, paszami i mięsem,
- działalności gospodarczej dotyczącej przemysłowego tuczu, opasu oraz uboju zwierząt rzeźnych,
- skupu, zbytu, składowania, transportu i przetwórstwa,

a także do zapobiegania oraz zwalczania niegospodarności i nadużyć.

W przededniu akcesji Polski do UE konieczna była konsolidacja jednostek działających w obszarze kontroli żywności na rynku krajowym i w obrocie z zagranicą oraz uproszczenie i ujednoczenie procedur kontroli. Dodatkowo, konieczność dostosowania urzędowych służb kontroli żywności do prawodawstwa UE, jak również potrzeba racjonalizacji wydatków budżetowych były czynnikami decydującymi o połączeniu obu inspekcji.

Tak doszło do powstania jednej instytucji zajmującej się kontrolą jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Na mocy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w wyniku połączenia Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych, od 1 stycznia 2003 r. w obszarze urzędowych kontroli żywności w Polsce działa **Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych**.

Dzisiaj

Połączone potencjały kadrowe i techniczne obydwu instytucji pozwoliły na stworzenie nowoczesnej i prężnie działającej Inspekcji, która realizując w sposób profesjonalny i bezstronny ustawowe zadania, chroni konsumentów i producentów, zapobiega nieuczciwym praktykom rynkowym, ułatwia wymianę handlową – zarówno z państwami trzecimi, jak i na obszarze jednolitego rynku wewnętrznego UE. Skuteczność przeprowadzonych kontroli

to wynik wysokiego potencjału bazy laboratoryjnej. 7 wyspecjalizowanych laboratoriów, znajdujących się aktualnie w strukturach GIJHARS, sukcesywnie poszerza możliwości analityczne oraz zakres metodyk objętych akredytacją, które są niezbędne do kontroli, a w szczególności do wykrywania zafałszowań.

Od momentu powstania, czyli od dnia 1 stycznia 2003 roku, *głównym zadaniem IJHARS jest niezmiennie kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Jednak w trakcie minionych dwóch dekad przybyło nam wiele nowych zadań*, w tym przejętych w 2020 r. od Inspekcji Handlowej. Powierzenie całości zadań dotyczących nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych jednemu wyspecjalizowanemu organowi urzędowej kontroli żywności zapewnia system efektywniejszego reagowania na pojawiające się na rynku nieprawidłowości, skutecznego eliminowania nieuczciwych praktyk i poprawy jakości polskich produktów.

Wśród nowych zadań warto wymienić nadzór nad:

- jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym, w tym gastronomii,
- obrotem detalicznym karmą dla zwierząt domowych,
- wprowadzaniem do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Od połowy marca 2020 r., po ogłoszenia przez WHO stanu pandemii zakaźnej choroby COVID-19, nastąpiły zmiany w funkcjonowaniu organów administracji publicznej, w tym również IJHARS. Mimo licznych utrudnień z jakimi przyszło nam się zmierzyć, mając na uwadze troskę o zdrowie i bezpieczeństwo pracowników, działania IJHARS nie zostały wstrzymane.

Minione lata to był również czas kontynuacji działań we współpracy z innymi organami kontroli żywności, mających na celu tworzenie nowych i integrowanie

istniejących systemów informatycznych służących usprawnieniu gromadzenia informacji o żywności na poszczególnych etapach łańcucha dostaw (Paszportyzacja żywności) oraz usprawnieniu realizacji kontroli żywności w obrocie z zagranicą (Projekt Single Window).

Przez cały ten czas prowadziliśmy również współpracę z organizacjami międzynarodowymi, z instytucjami Unii Europejskiej i państw członkowskich Unii Europejskiej, a także współpracę dwustronną i wielostronną z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz krajami trzecimi.

Jutro

Chiński filozof Lao Tsu (*Laozi*) traktował jakość jako doskonałość, której nie da się osiągnąć, lecz trzeba do niej uporczywie dążyć. Jakość to ciągłe doskonalenie. Dążenie do zapewnienia jakości jest trwale wpisane w nasze działania. Tak jak przez minione 20 lat, tak przez kolejne lata będziemy stać na straży jakości produktu spożywczego, który codziennie trafia na stoły konsumentów. *Będziemy wykrywać i eliminować zafałszowania, starając się być zawsze krok przed oszustami, za nic mającymi prawo żywnościowe.*

Osiągnięcia IJHARS, we wszystkich obszarach jej działalności, jak i na arenie międzynarodowej nie byłyby jednak możliwe bez profesjonalnej kadry, zaangażowanej w sprawne funkcjonowanie organu kontroli żywności.

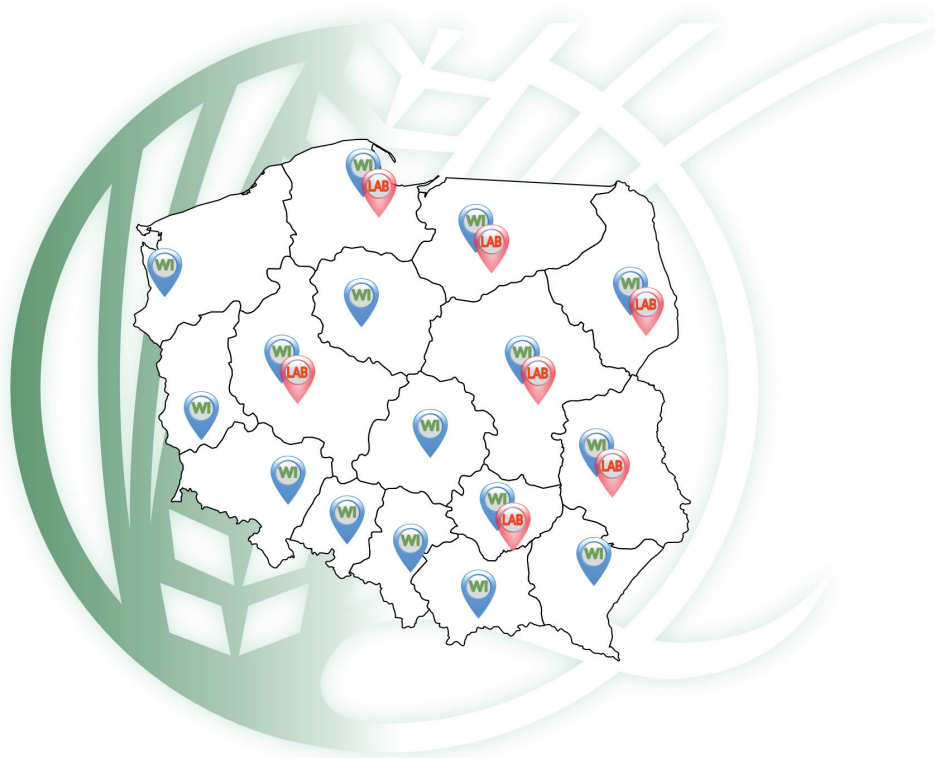
IJHARS to od 20 lat ludzie – *pracownicy*, którzy pomimo trudnych ogólnych okoliczności, profesjonalnie i sprawnie realizują powierzone im zadania.

*Źródła: <https://www.gov.pl/web/ijhars>, <https://www.ppr.pl/ekonomia/urzedzy/z-historii-centralnego-inspektoratu-standaryzacji-2218>, Marcin Gołębiowski *Teoretyczne aspekty doskonalenia jakości w organizacji 2008, Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 1, 157-164**

INSPEKCJA DZIŚ – W LICZBACH ORAZ NA FOTOGRAFIACH

Przy okazji obchodów 20-lecia warto podsumować najważniejsze liczby i fakty, a także pokazać grafiki i fotografie, które przedstawiają aktualny stan Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS). Ile osób zatrudnia dziś Inspekcja? Jakim sprzętem laboratoryjnym dysponuje? Gdzie mieści się jej obecna siedziba? Odpowiedź na te pytania można znaleźć w poniższym materiale.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. 2021 nr 5 poz. 44) oraz innych ustaw i rozporządzeń, zarówno krajowych, jak i unijnych.

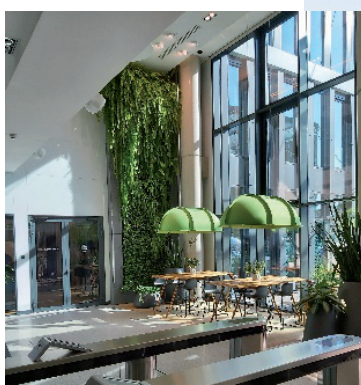
Do zadań Inspekcji należy nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, który realizowany jest poprzez prowadzenie urzędowych kontroli jakości handlowej produktów na wszystkich etapach obrotu w kraju oraz w obrocie z zagranicą.

Organami IJHARS są:

- Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz
- Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

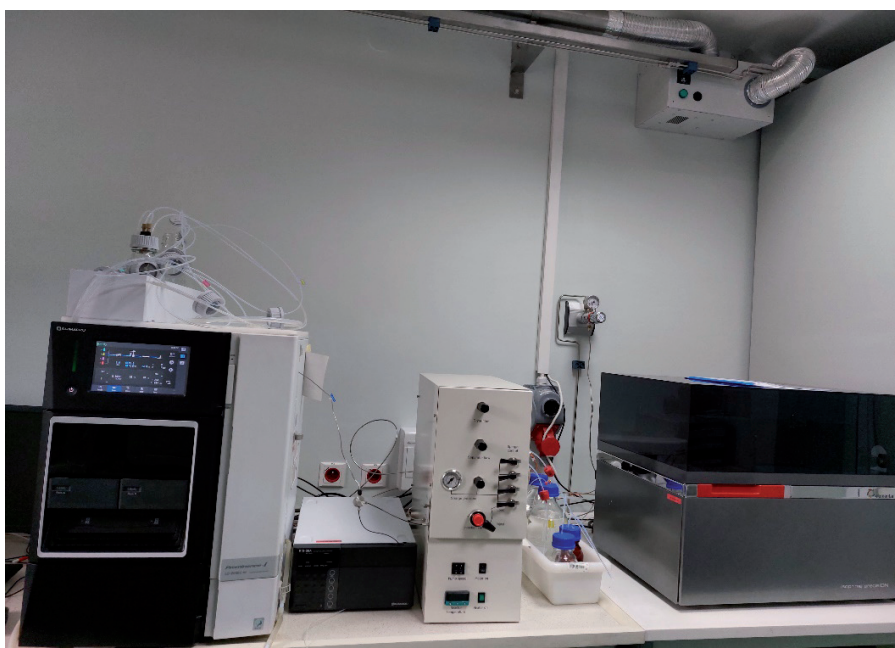
Główny Inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a Wojewódzcy Inspektorzy wykonują swoje zadania przy pomocy 16 Wojewódzkich Inspektoratów Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

GŁÓWNY INSPEKTORAT JAKOŚCI HANDLOWEJ ARTYKUŁÓW ROLNO - SPOŻYWCZYCH

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (GIJHARS) mieści się przy Alejach Jerozolimskich 98 w Warszawie. W skład Głównego Inspektoratu IJHARS wchodzi **8 biur** oraz **7 laboratoriów**.

Badania właściwości fizyko-chemicznych, mikrobiologicznych i organoleptycznych artykułów rolno-spożywczych przeprowadzane są w laboratoriach posiadających nowoczesny sprzęt badawczy, w oparciu o ok. **2000 akredytowanych metod badawczych**.

Zestaw do analizy izotopów stabilnych:

- służy do badania zafałszowań napojów spirytusowych, spirytusu, soków, miodu.

Sprzęt do chromatografii cienkowarstwowej:

- służy do identyfikacji jakościowej barwników oraz składników charakterystycznych dla surowców roślinnych metodą chromatografii cienkowarstwowej (TLC) pozwalających na wykrywanie zafałszowań w składzie np. przypraw, herbatek owocowo-ziołowych.

Modułowy chromatograf jonowy:

- służy do badania zawartości jonów w artykułach rolno-spożywczych, np. do oznaczania zawartości sodu / soli w różnych produktach spożywczych (mięsnych, mlecznych, rybnych, sokach, pieczywie), a także azotanów / azotynów w przetworach mięsnych.

Mikroczipowy system elektroforezy:

- służy do badania DNA/RNA, wykorzystywany jest np. do: identyfikacji gatunkowej roślin, identyfikacji gatunkowej ryb, a także wykrywania obecności DNA pochodzącego od ssaków i ptaków w produktach roślinnych.

Chromatografy cieczone:

- służą do badania miodu, chmielu nieprzygotowanego, mięsa i przetworów mięsnych, przetworów owocowych/ warzywnych metodą wysokosprawnej chromatografii cieczowej.

System do ekstrakcji tłuszczu na gorąco:

- służy do oznaczania zawartości tłuszczu w różnych artykułach rolno-spożywczych.

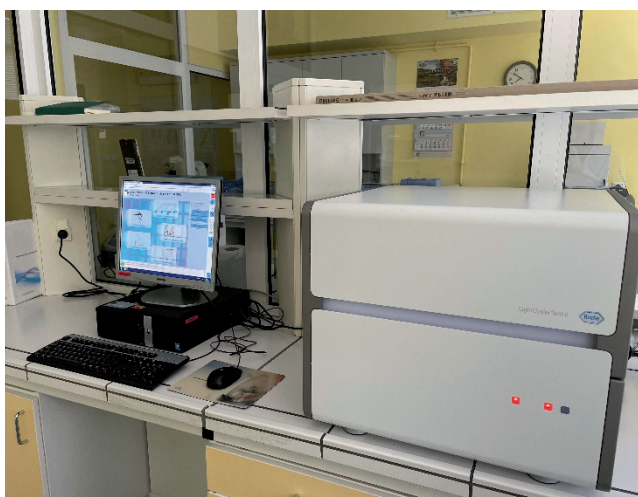
Automatyczny system do hydrolizy tłuszczu:

- służy do przygotowywania próbek do oznaczania zawartości tłuszczu.

Sekwenator kapilarny – sprzęt do badań genetycznych:

- służy do identyfikacji odmian chmielu nieprzygotowanego metodą multipleks PCR z elektroforezą kapilarną.

Aparat do reakcji PCR:

- służy do oznaczania GMO w soi, kukurydzy i rzepaku oraz w artykułach rolno-spożywczych zawierających soję, kukurydzę lub rzepak,
- do identyfikacji gatunków surowców mięsnych,
- do wykrywania zafalszowań pszenicą zwyczajną w artykułach rolno-spożywczych zawierających pszenicę durum.

IJHARS tworzą wyjątkowi ludzie – z ogromnym doświadczeniem, unikalnymi kwalifikacjami oraz pasją! Na powyższych zdjęciach widać zespoły specjalistów z dwóch należących do Inspekcji laboratoriów: w Poznaniu oraz Gdyni. Widoczny jest na nich także Przemysław Rzodkiewicz, Główny Inspektor IJHARS.

IJHARS dba o rozwój zawodowy swoich pracowników zapewniając im możliwość stałego doskonalenia poprzez udział w krajowych szkoleniach, seminariach, targach oraz kursach językowych. Inspekcja prowadzi również szkolenia wewnętrzne organizowane przez Główny Inspektorat IJHARS, jak i Wojewódzkie Inspektoraty IJHARS. Ponadto, pracownicy biorą również udział w szkoleniach zagranicznych w ramach projektu szkoleniowego Komisji Europejskiej „Better Training for Safer Food” (BTSF).

Dziś Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych to prężnie działająca instytucja, zatrudniająca ponad **790 doświadczonych specjalistów** z różnych dziedzin – stale podnoszących swoje kompetencje, dbających o interesy konsumentów (poprzez zapewnienie dostępu do rzetelnych informacji), zapobiegających nieuczciwej konkurencji i walczących z fałszowaniami żywności.

Więcej informacji o Inspekcji można znaleźć na oficjalnej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/ijhars>

KONTROLA JAKOŚCI HANDLOWEJ I NIE TYLKO – Z KORZYŚCIĄ DLA CAŁEGO RYNKU

Sylwia Wardzyńska
Biuro Kontroli
Jakości Handlowej

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) kojarzy się przede wszystkim z kontrolami: przeprowadzanymi zarówno u producentów żywności, jak i w obrocie krajowym – czyli w handlu i gastronomii oraz międzynarodowym – kontrole graniczne. Choć jest to faktycznie wiodący obszar działania Inspekcji, to jednak warto zwrócić uwagę także na wiele innych ważnych, lecz nieco mniej znanych aktywności, za pomocą których wspiera ona rozwój rynku rolno-spożywczego i stara się chronić interesy wszystkich jego uczestników.

Głównym celem działania Inspekcji jest ochrona konsumentów i producentów, poprzez zapewnienie dostępu do rzetelnych informacji na temat artykułów rolno-spożywczych, zapobieganie nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ułatwienie wymiany handlowej – zarówno z państwami trzecimi, jak i na obszarze jednolitego rynku wewnętrznego UE. Wymagania jakości handlowej gwarantują produkcję towarów o właściwym standardzie, a tym samym przyczyniają się do spełnienia oczekiwań nabywców.

Kontrole prowadzone od 20 lat przez Inspekcję, eliminując z rynku artykuły rolno-spożywcze o niewłaściwej jakości, w tym te niepoprawnie oznakowane, dają konsumentom możliwość świadomego wyboru dobrych jakościowo produktów oraz pośrednio kształtują ich nawyki żywieniowe.

Kontrole Inspekcji w liczbach

IJHARS, dbając o interesy konsumentów oraz stojąc na straży ich dobra, kontroluje jakość, w tym znakowanie produktów spożywczych zarówno u producenta, jak i w obrocie (od 2020 roku), tj. sklepach, lokalach i punktach gastronomicznych. Przeprowadza również kontrole graniczne artykułów rolno-spożywczych importowanych spoza UE.

Od momentu powstania, Inspekcja przeprowadziła ponad 203 tys. kontroli na rynku krajowym oraz prawie 1,4 mln kontroli na granicy, podczas których pobrano łącznie ponad 150 tys. próbek do kompleksowych badań laboratoryjnych.

Z drugiej strony, Inspekcja realizując swoje statutowe cele, wielokrotnie stawała w roli instytucji wspierającej polskich producentów żywności. Wsparcie to wyrażało się zarówno poprzez pomoc w udoskonalaniu znakowania produktu, merytoryczne wsparcie przy wdrażaniu nowych technologii czy też udział w mechanizmach wsparcia.

Wsparcie dla producentów owoców i warzyw

W latach 2014 – 2018, tj. w czasie wprowadzenia embarga na eksport polskich owoców i warzyw, Inspekcja IJHARS uczestniczyła w realizacji mechanizmu wsparcia polskich producentów.

Producenci świeżych owoców i warzyw objęci byli unijnym mechanizmem wsparcia, które miało kompensować straty finansowe spowodowane brakiem możliwości eksportu. W tym czasie inspektorzy skontrolowali ponad **80 000** partii świeżych owoców i warzyw przeznaczonych głównie na wycofanie z rynku w ramach bezpłatnej dystrybucji o łącznej masie **640 000** ton.

Wojewódzkie inspektoraty IJHARS wychodziły naprzeciw krajowym producentom świeżych owoców i warzyw angażując znaczne zasoby kadrowe i finansowe do realizacji tego zadania. Wycofane produkty trafiały do różnych organizacji pożytku publicznego, w tym: organizacji charytatywnych, banków żywności, szkół, przedszkoli, aresztów śledczych, domów pomocy społecznej – dlatego też nadzór nad ich jakością był niezmiernie istotny i pozwolił nie tylko wesprzeć samych producentów, ale też dostarczyć

produkty spełniające wymagania jakościowe potrzebującym ich odbiorcom.

Kolejna, tym razem „nadzwyczajna pomoc dostosowawcza dla producentów jabłek” została przyznana przez Komisję Europejską w 2022 roku, w związku z sytuacją geopolityczną na wschodzie Europy, która w sposób znaczący wpłynęła na rolnictwo w UE. W kwietniu 2022 roku w Polsce uruchomiony został mechanizm wsparcia skierowany do polskich producentów jabłek deserowych. Inspekcja była zaangażowana i aktywnie współpracowała z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w szczególności w zakresie realizacji kontroli jakości jabłek przekazywanych do zakładów przetwórczych. Wojewódzkie inspektoraty IJHARS przy wzmożonych nakładach pracy przeprowadziły wówczas kontrolę 7691 partii jabłek o łącznej masie 196 tys. ton.

Działalność informacyjna i edukacyjna

Kontrola jakości handlowej ma więc liczne oblicza i nie dotyczy tylko produktów, z którymi konsument ma bezpośrednio „do czynienia”. Działania Inspekcji stanowią niezbędny element nadzoru nad jakością zarówno produktów, jak i surowców – począwszy od pierwszych ogniw łańcucha dostaw i dystrybu-

cji, w tym dystrybucji bezpłatnej na różne, ważne społeczne i ekonomiczne cele. Inspekcja uczestniczy jednocześnie w różnego typu mechanizmach nadzoru wynikających z przepisów UE.

Inspekcja IJHARS to nie tylko kontrole urzędowe, to także upowszechnianie informacji w zakresie przepisów i wymagań dotyczących jakości handlowej. Na stronie internetowej Inspekcji <https://www.gov.pl/web/ijhars>, jak i w mediach społecznościowych <https://www.facebook.com/GlownyInspektoratIJHARS>, zarówno producent jak i konsument znajdzie wiele przydatnych informacji oraz porad dotyczących żywności.

Ponadto, przedstawiciele Inspekcji uczestniczą w wielu wydarzeniach organizowanych przez różne segmenty branży spożywczej, zarówno w roli ekspertów, jak i prelegentów, co pozwala na szerzenie wiedzy wśród przedsiębiorców i konsumentów. Podczas spotkań dedykowanych konsumentom „odczarowują” znakowanie artykułów rolno-spożywczych wskazując m.in. na co zwracać szczególną uwagę podczas dokonywania zakupów spożywczych, czy też jak czytać etykiety, co wpływa również na kształtowanie zdrowych trendów żywieniowych.

LABORATORIA IJHARS – CO WARTO WIEDZIEĆ NA ICH TEMAT

W strukturach bazy laboratoryjnej Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (GIJHARS) znajduje się obecnie 7 nowoczesnych laboratoriów, które stanowią podstawę działań kontrolnych Inspekcji. Działają one w: Białymstoku, Gdyni, Kielcach, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu i Warszawie. Wszystkie posiadają wymagane przez UE certyfikaty akredytacji laboratorium badawczego potwierdzające spełnienie normy PN-EN ISO/IEC 17025.

Rys historyczny kształtowania bazy laboratoryjnej

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych powstała w dniu 1 stycznia 2003 r. w efekcie konsolidacji dwóch jednostek inspekcyjnych działających w obszarze kontroli artykułów rolno-spożywczych, tj. Centralnego Inspektoratu Standardyzacji (CIS) oraz Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (PISiPAR).

Badania laboratoryjne zawsze były jednym z głównych filarów działalności IJHARS, tak więc obecność laboratoriów w strukturach Inspekcji jest oczywista i niezbędna od lat.

W pierwszych latach działalności w IJHARS funkcjonowało 15 laboratoriów, w tym 8 będących w strukturach Głównego Inspektoratu IJHARS oraz 7 będących w strukturach wojewódzkich inspektoratów IJHARS.

W dniu 10 października 2007 r. laboratoria wojewódzkich inspektoratów IJHARS zostały włączone w strukturę Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Część mniejszych laboratoriów (w Katowicach, Olsztynie i Zielonej Górze) uczyniono pracownikami zamiejscowymi innych laboratoriów (odpowiednio w Kielcach, Gdyni i Poznaniu).

Baza laboratoriów IJHARS po roku 2007

W roku 2008 podjęto trudną i ważką decyzję o restrukturyzacji bazy laboratoryjnej.

W pierwszej kolejności w latach 2008 i 2009 wygaszono działalność pracowni zamiejscowych. W latach 2008–2015 zlikwidowano także 7 laboratoriów specjalistycznych.

Dokonana restrukturyzacja miała na celu uporządkowanie i dostosowanie zakresu badań w laboratoriach do zakresu zadań wykonywanych przez IJHARS oraz racjonalne wykorzystanie środków na działalność laboratoriów, poprzez konsolidację zadań i kompetencji w silnych ośrodkach.

Od dnia 1 lipca 2015 roku w strukturach Głównego Inspektoratu IJHARS funkcjonowało 5 laboratoriów tj. Centralne Laboratorium w Poznaniu oraz Labora-

toria Specjalistyczne w Białymstoku, Gdyni, Kielcach i Lublinie.

Kolejny zwrot w historii laboratoriów nastąpił w dniu 1 lipca 2020 r., kiedy IJHARS przejął wykonywanie części zadań Inspekcji Handlowej odnoszących się do żywności, a wraz z nimi 5 Laboratoriów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach, Kielcach, Olsztynie, Poznaniu i Warszawie, które zostały włączone w struktury Głównego Inspektoratu IJHARS.

Z uwagi na dublowanie się lokalizacji w roku 2021 połączono laboratoria w Poznaniu, zaś w roku 2022 w Kielcach, co pozwoliło na wzmocnienie i konsolidację zespołów.

Ostatni rozdział historii laboratoriów to przejęcie zadań Laboratorium w Katowicach, z dniem 30 kwietnia, przez pozostałe laboratoria IJHARS.

Laboratoria Inspekcji dziś

Obecnie baza laboratoryjna GIJHARS to 7 laboratoriów w: Białymstoku, Gdyni, Kielcach, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu i Warszawie.

W laboratoriach zatrudnionych jest 131 pracowników, w tym personel kierowniczy, badawczy i pomocniczy.

Baza laboratoriów GIJHARS od 1 maja 2023 r.

Aby spełnić przepisy prawa UE i móc wykonywać badania w obszarze kontroli urzędowej laboratoria GIJHARS muszą posiadać certyfikat akredytacji laboratorium badawczego, który potwierdza spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025.

Historia akredytacji laboratoriów GIJHARS jest równie długa lub nawet dłuższa niż ich funkcjonowanie w Inspekcji. Jako pierwsze certyfikaty akredytacji uzyskały laboratoria w Gdyni (w roku 2000; nr AB 285) i Poznaniu (w roku 2001; nr AB 370). W kolejnych latach certyfikaty akredytacji otrzymały laboratoria w Olsztynie (2003; nr AB 433), Warszawie (2005; nr AB 592), Kielcach (2006; nr AB 704), Białymstoku (2006; nr AB 705) i Lublinie (2006; nr AB 775).

Zakresy akredytacji oraz listy akredytowanych działań prowadzonych w ramach zakresu elastycznego laboratoriów GIJHARS obejmują obecnie ok. 2000 badanych cech i metod.

Każde z laboratoriów posiada specjalizacje, w których się rozwija i doskonali. Specjalizacje obejmują

praktycznie wszystkie grupy artykułów rolno-spożywczych, które wprowadzane są na rynek i dostępne dla konsumentów w Polsce.

Przez 20 lat działalności laboratoria GIJHARS wykonały badania nieco ponad 155 tys. próbek, w ramach których wykonały blisko 838 tys. oznaczeń.

Wszystko to było możliwe dzięki zaangażowaniu w pracę, ogromnej wiedzy merytorycznej, dążeniu do rozwoju siebie i swoich umiejętności oraz pasji wszystkich osób pracujących w laboratoriach GIJHARS. Dzięki temu wdramy w laboratoriach nowe metody badań, często skomplikowane i takie, które trzeba samodzielnie opracować oraz rozszerzamy zakresy akredytacji o coraz to nowe metody i obiekty badań. Szukamy nowych obszarów działalności, interesujemy się nowymi technikami badań i zastanawiamy się co jeszcze przyjdzie nam badać w przyszłości.

Nasza praca służy konsumentom, zapewnieniu, że żywność którą spożywamy jest wysokiej jakości, bezpieczna, zgodna z deklaracją na opakowaniu, że nie jesteśmy wprowadzani w błąd niezetelną informacją o produkcie.

TABELA 1: SPECJALIZACJE LABORATORIÓW GIJHARS

Laboratorium	Specjalizacja:
Białystok	czekolada i wyroby czekoladowe, kakao, miód, napoje bezalkoholowe
Gdynia	mleko i przetwory mleczarskie, zboża i przetwory zbożowe, ryby i przetwory rybne, owoce morza, kawa i herbata, oleje roślinne i oliwa z oliwek, badania mikrobiologiczne
Kielce	mięso i przetwory mięsne, przetwory owocowo-warzywne, grzyby i ich przetwory, wyroby garmażeryjne, pozostałości środków ochrony roślin w produktach ekologicznych, GMO
Lublin	miód, zioła i przyprawy, chmiel i przetwory z chmielu, herbatki owocowe i ziołowe
Olsztyn	tłuszcze roślinne i zwierzęce, oleje roślinne i oliwa z oliwek, mięso i przetwory mięsne, czekolada i wyroby czekoladowe
Poznań	mięso drobiowe, soki i nektary, cukier, piwo, wino, fermentowane napoje winiarskie, wyroby spirytusowe, badania mikrobiologiczne
Warszawa	wyroby piekarskie, wyroby i półprodukty ciastkarskie, pasze dla zwierząt domowych, napoje bezalkoholowe

TABELA 2: PRZYKŁADY TECHNIK BADAWCZYCH STOSOWANYCH W LABORATORIACH GIJHARS

sensoryczne/ organoleptyczne	mikrobiologiczne (hodowlane)	chromatografia cienkowarstwowa
wagowe	immunoenzymatyczne	chromatografia gazowa
fizyko-chemiczne	PCR	chromatografia cieczowa
miareczkowe	elektroforetyczne	chromatografia jonowa
mikroskopowe	spektrofotometryczne	EA-IRMS (spektrometria mas stosunków izotopów stabilnych sprzężona z analizą elementarną)
	oscylometryczne	

PUNKT KONTAKTOWY DS. OSZUSTW ŻYWNOŚCIOWYCH

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (GIJHARS) od 2014 r. pełni funkcję polskiego organu łącznikowego ds. motywowanych ekonomicznie niezgodności z prawem żywnościowym i paszowym – w ramach europejskiej sieci Food Fraud Network (FFN). Wspomnianą sieć w przeciwdziałaniu transgranicznym naruszeniom prawa w sektorze rolno-spożywczym wspierają różne unijne instytucje, takie jak np. Europol czy OLAF, które prowadzą stosowne, drobiazgowo dochodzenia.

Jak to się zaczęło?

Postępująca globalizacja, rozwój rynków, złożoność łańcucha dostaw sprzyja stosowaniu przez przedsiębiorców coraz bardziej wyszukanych, nielegalnych praktyk rynkowych oraz wprowadzaniu konsumentów w błąd, co w konsekwencji powoduje spadek zaufania konsumentów do jakości żywności.

Punktem przełomowym w Europie, który wskazał na konieczność przeciwdziałania temu zjawisku, było ogłoszenie przez prasę irlandzką w 2013 r. informacji o wykryciu koniny w produktach wołowych. W odpowiedzi na te doniesienia, zostały podjęte działania na szczeblu krajowym, jak i ogólnoeuropejskim.

Oczywistym stało się, że aby skutecznie przeciwdziałać nieuczciwym praktykom przedsiębiorców oraz zapewnić bezpieczeństwo w całym łańcuchu rolno-spożywczym, niezbędne są wspólne działania organów kontrolnych wszystkich krajów członkowskich UE.

W 2014 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyznaczył GIJHARS do pełnienia funkcji organu łącznikowego ds. niezgodności z prawem żywnościowym i paszowym motywowanych ekonomicznie, poprzez powołanie Punktu Kontaktowego ds. oszustw żywnościowych (FFCP), należącego do europejskiej sieci Food Fraud Network (FFN).

Członkowie FFN wymieniają informacje i współpracują w sprawach, w których mają do czynienia z naruszeniami przepisów UE dotyczących łańcucha rolno-spożywczego o charakterze transgranicznym.

Przedstawiciele GIJHARS uczestniczą także aktywnie w spotkaniach sieci FFN, podczas których omawiane są aktualne problemy identyfikowane przez poszczególne kraje oraz podejmowane są wspólne działania przy współpracy z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Oszustw (OLAF) i Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), które prowadzą niezbędne dochodzenia.

Działalność FFCP

W ramach działalności Punktu Kontaktowego ds. oszustw żywnościowych w Polsce realizowane są zadania wynikające z rozporządzenia (WE) nr 2017/625 oraz rozporządzenia (UE) nr 2019/1715, w tym w zakresie koordynacji i wymiany informacji dotyczących pomocy administracyjnej i oszustw żywnościowych.

Narzędziem pracy jest system iRASFF, który umożliwia efektywne podejmowanie działań w odpowiedzi na zidentyfikowane zagrożenia.

Realizacja zadań związanych z powiadomieniami o fałszowaniu (FF), czyli o braku zgodności z podejrzaniem czynu umyślnego ze strony przedsiębiorstw lub osób w celu wprowadzenia w błąd nabywców oraz uzyskania z tego tytułu nienależnych korzyści, polega na przekazywaniu powiadomień do organów urzędowej kontroli żywności na terenie Polski, zgodnie z ich ustawowymi kompetencjami oraz do innych Państw Członkowskich UE i KE. Dzięki temu możliwe jest wykrywanie nieprawidłowości na każdym etapie łańcucha żywnościowego.

Skoordynowane plany kontroli

Ważnym elementem działań podejmowanych wspólnie przez sieć FFN są Skoordynowane Plany Kontroli. Komisja organizuje konkretne ukierunkowane działania kontrolne na szczeblu UE. Skoordynowane działania mają na celu ocenę stosowania przepisów UE przy jednoczesnym ustaleniu częstości występowania niektórych zagrożeń w całej Unii.

Podstawową ich zasadą jest równoległe prowadzenie działań kontrolnych przez wszystkie Państwa Członkowskie UE oraz bieżąca wymiana informacji o stwierdzonych niezgodnościach. Pozwala to porównać wyniki oraz zbadać przyczyny i ocenić skutki stosowanych, nielegalnych praktyk rynkowych.

Na przestrzeni lat zrealizowanych zostało kilka Planów, obejmujących m.in. jakość: miodu (2015-2017, 2021-2022), ryb białych (2015), ziół i przypraw (2019-2021), materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (2021-2022). Obecnie podejmowane są działania w ramach nielegalnego przemieszczania zwierząt domowych, za których realizację w Polsce odpowiedzialna jest Inspekcja Weterynaryjna.

Założenia oraz wyniki zrealizowanych SPK można znaleźć na stronie: https://food.ec.europa.eu/safety/eu-agri-food-fraud-network/eu-coordinated-actions_en

Wyniki Skoordynowanych Planów Kontroli są obecnie ważnym elementem walki z nielegalnymi praktykami stosowanymi przez przedsiębiorców.

Wymiana informacji

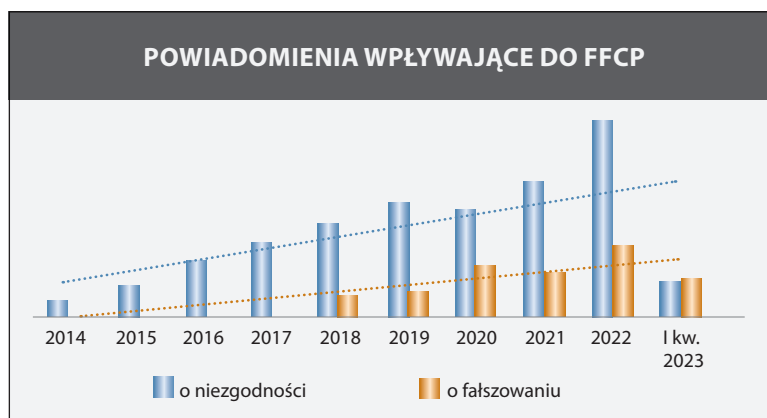
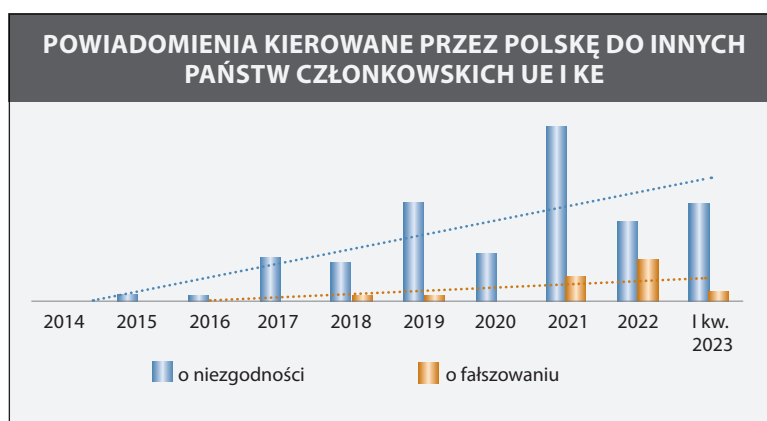
Liczba powiadomień o niezgodności (AA), jak powiadomień o fałszowaniu (FF) przekazywanych za pomocą systemu iRASFF stale rośnie. Wszystkie Państwa Członkowskie UE dostrzegają konieczność ścisłej współpracy pomiędzy organami urzędowej kontroli w całej UE, szczególnie w odniesieniu do niezgodności o charakterze transgranicznym. Ujednolicenie zasad kontroli oraz efektywna wymiana informacji są kluczowymi elementami w zapewnieniu bezpieczeństwa i jakości żywności.

Przekazywanie powiadomień do innych Państw Członkowskich UE i KE daje możliwość wyeliminowania przyszłych niezgodności już na pierwszych etapach łańcucha.

Na liczbę powiadomień przekazywanych przez Państwa Członkowskie UE (w tym Polskę) oraz KE ma wpływ wiele czynników, do których przede wszystkim należy zaliczyć:

- liczbę oraz efektywność przeprowadzanych kontroli, w tym stwierdzanych niezgodności,
- realizacja Skoordynowanych Planów Kontroli.

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę powiadomień wymienianych poprzez system iRASFF na przestrzeni ostatnich lat.

Oszustwa i współpraca z organami ścigania

Do zadań FFCP należy również koordynacja i współpraca z organami ścigania w zakresie tzw. oszustw żywnościowych. Za czyn noszący znamiona oszustwa można uznać działania, które łącznie spełniają następujące przesłanki:

- naruszenie przepisów prawa żywnościowego,
- wprowadzenie konsumenta w błąd,
- chęć osiągnięcia zysku ekonomicznego,
- umyślność.

Biorąc pod uwagę funkcję pełnioną przez FFCP, między Inspekcjami (GIS, GIW, GIORiN, GIJHARS) zostało podpisane Porozumienie w sprawie współpracy oraz zasad jej realizacji w zakresie zwalczania niele-

galnych praktyk rynkowych, aby jeszcze skuteczniej identyfikować i przeciwdziałać oszustwom w łańcuchu rolno-spożywczym. Współpraca ma na celu szybką wymianę informacji oraz właściwe reagowanie na zagrożenia oraz stwierdzone niezgodności.

Należy też wziąć pod uwagę fakt, że oszustwo w łańcuchu rolno-spożywczym może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, jakości żywności oraz jej reputacji, powodując utratę zaufania konsumentów. Dlatego też konieczne jest podejmowanie działań mających na celu identyfikację oszukańczych i zwodniczych praktyk, a w efekcie doprowadzić do ich eliminacji.

Które produkty są szczególnie narażone na fałszowanie?

Do grup artykułów rolno-spożywczych, w których identyfikowane są zafałszowania, w tym na zasadach wzajemnej współpracy za pośrednictwem systemu iRASFF należą:

- Mięso i przetwory mięsne, w tym drób – używanie niedeklarowanych w oznakowaniu gatunków mięs, dodatek wody w celu zwiększenia masy produktu lub dodatek składników mających na celu zmniejszenie wycieku, podawanie nieprawdziwych informacji w zakresie terminu przydatności

do spożycia, wskazywanie niewłaściwego numeru weterynaryjnego zakładu;

- Produkty ekologiczne – oznakowanie logiem rolnictwa ekologicznego artykułów, które w rzeczywistości pochodzą z upraw konwencjonalnych lub w których stwierdzono obecność pozostałości pestycydów;
- Miód – mieszanie miodu z tańszym syropem cukrowym;
- Napoje alkoholowe – podawanie informacji niezgodnych z prawdą przy określaniu obszarów uprawy/pochodzenia, wykorzystywanie renomy produktów chronionych (np. Prosecco, Szampan);
- Mleko i przetwory mleczne – dodatek lub całkowita substytucja tłuszczami roślinnymi, wykorzystywanie renomy produktów mlecznych w odniesieniu do produktów na bazie produktów roślinnych, wykorzystywanie renomy produktów chronionych (np. Halloumi, Oscypek).

Intensyfikacja działań realizowanych przez Punkt Kontaktowy ds. oszustw żywnościowych w GIJHARS, a w szczególności współpraca z organami urzędowej kontroli w Polsce i innych krajach członkowskich UE przyczynia się do zwiększenia efektywności wykrywania i zwalczania nielegalnych praktyk rynkowych, co ma ogromne znaczenie dla zwiększenia ochrony interesów konsumentów oraz bezpieczeństwa żywności.

ROLNICTWO EKOLOGICZNE W POLSCE – ROLA IJHARS

Biuro Rolnictwa
Ekologicznego i Produktów
Regionalnych

Zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) sprawuje nadzór nad produkcją ekologiczną oraz nad jednostkami certyfikującymi taką produkcję. Współtworzony w ten sposób system kontroli i certyfikacji gwarantuje konsumentom, że produkty oznakowane na półkach sklepowych jako ekologiczne wyprodukowane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

Rolnictwo ekologiczne jest to system produkcji rolnej, który opiera się na zasadach zrównoważonego rozwoju oraz minimalizacji wpływu na środowisko naturalne. Jest to podejście, w którym liczy się przede wszystkim dbałość o odpowiedzialne wykorzystanie energii i zasobów naturalnych, ochrona bioróżnorodności, zdrowie i dobrostan zwierząt, poprawa żyzności gleby oraz utrzymanie jakości wody.

W Polsce jest około 23 000 producentów ekologicznych.

Oznacza to niemal pięciokrotny wzrost liczby producentów od 2004 r.

Powierzchnia upraw ekologicznych w Polsce to 555 tysięcy hektarów!

To niemal siedmiokrotny wzrost powierzchni upraw od roku 2004.

Metoda ekologiczna charakteryzuje się eliminacją stosowania sztucznych nawozów, pestycydów i innych środków chemicznych oraz organizmów genetycznie modyfikowanych (GMO). Rolnicy ekologiczni w sposób naturalny kontrolują i zwalczają szkodniki oraz choroby, wykorzystując przy tym naturalne metody, takie jak np. stosowanie odmian roślin odpornych czy płodozmian. Natomiast nawozy sztuczne zastępują kompostem, obornikiem lub nawozami zielonymi.

Czy wiesz, że Parlament Europejski, Rada i Komisja wyznaczyły 23 września Dniem Rolnictwa Ekologicznego w UE?

Korzyści z rolnictwa ekologicznego:

- + produkty spożywcze o lepszych walorach
- + ochrona środowiska
- + wspieranie lokalnych społeczności
- + lepsze warunki życia dla zwierząt

GMO
NAWOZY SZTUCZNE
PESTYCYDY

Produkty ekologiczne są certyfikowane i oznakowane logo, które potwierdza ich pochodzenie z rolnictwa ekologicznego. Jest to charakterystyczny biały listek na zielonym tle.

Producenci podlegają systemowi kontroli, który ma zapewniać prawidłowe stosowanie zasad i przepisów dotyczących produkcji ekologicznej. Rolnictwo ekologiczne to nie tylko produkcja rolna. Sektor ten obejmuje też przetwórstwo, dystrybucję i sprzedaż detaliczną, które również podlegają systemowi kontroli.

W Polsce kontrola i certyfikacja producentów ekologicznych, realizowane są przez jednostki certyfikujące, natomiast IJHARS sprawuje nadzór nad jednostkami certyfikującymi i nad produkcją ekologiczną.

Pracownicy IJHARS przeprowadzają audyty jednostek certyfikujących, kontrole sprawdzające oraz kontrole graniczne. Ponadto, w ramach nadzoru IJHARS kontroluje rynek produktów ekologicznych pod kątem zafalszowań.

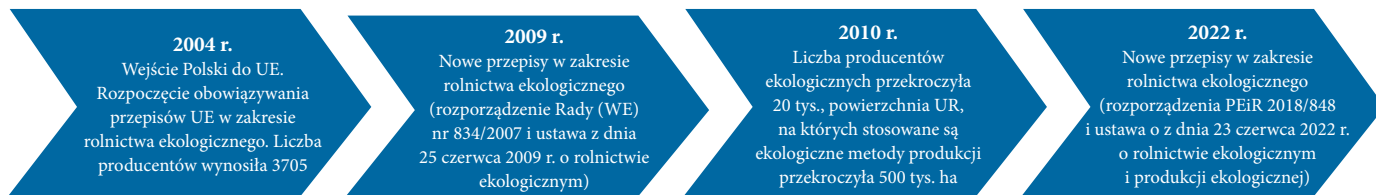
W Głównym Inspektoracie IJHARS zadania dotyczące rolnictwa ekologicznego wykonuje Biuro Rolnictwa Ekologicznego i Produktów Regionalnych.

Szczegółowe informacje dotyczące tych zadań znajdują się na stronie www.gov.pl/web/ijhars/rolnictwo-ekologiczne

Logo produkcji ekologicznej UE:

Ważniejsze daty:

PRODUKTY REGIONALNE I TRADYCYJNE – IJHARS NA STRAŻY POLSKIEGO DZIEDZICTWA

Biuro Rolnictwa
Ekologicznego
i Produktów Regionalnych

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) zapewnia właściwe funkcjonowanie systemu ochrony dla trzech szczególnych grup produktów żywnościowych, których nazwy zaliczane są do: chronionych nazw pochodzenia (ChNP), chronionych oznaczeń geograficznych (ChOG) i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (GTS). Warto wiedzieć, jakie konkretnie produkty z Polski znajdują się obecnie na tej ekskluzywnej liście!

Lista polskich produktów zarejestrowanych jako ChNP, ChOG, GTS

Produkty rolne i spożywcze:

1. Andruty kaliskie (ChOG)
2. Bryndza podhalańska (ChNP)
3. Cebularz lubelski (ChOG)
4. Chleb prądnicki (ChOG)
5. Czosnek galicyjski (ChOG)
6. Fasola korczyńska (ChOG)
7. Fasola („Piękny Jaś”) z Doliny Dunajca (ChNP)
8. Fasola wrzawska (ChNP)
9. Jabłka grójeckie (ChOG)
10. Jabłka łąckie (ChOG)
11. Jagnięcina podhalańska (ChOG)
12. Kabanosy staropolskie (GTS)
13. Karp zatorski (ChNP)
14. Kiełbasa biała parzona wielkopolska (ChOG)
15. Kiełbasa jałowcowa staropolska (GTS)
16. Kiełbasa krakowska sucha staropolska (GTS)
17. Kiełbasa lisiecka (ChOG)
18. Kiełbasa myśliwska staropolska (GTS)
19. Kiełbasa piaszczańska (ChOG)
20. Kołacz śląski (ChOG)
21. Krupnioki śląskie (ChOG)
22. Miód drahimski (ChOG)
23. Miód kurpiowski (ChOG)
24. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego (ChNP)
25. Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich (ChOG)
26. Miód z Sejneńszczyzny (ChNP)
27. Obwarzanek krakowski (ChOG)
28. Olej rydzowy tradycyjny (GTS)
29. Oscypek (ChNP)

30. Pieriekaczewnik (GTS)
31. Podkarpacki miód spadziowy (ChNP)
32. Podpiwek kujawski (ChOG)
33. Redykołka (ChNP)
34. Rogal świętomarciński (ChOG)
35. Ser koryciński swojski (ChOG)
36. Półtorak staropolski tradycyjny (GTS)
37. Dwójniak staropolski tradycyjny (GTS)
38. Trójniak staropolski tradycyjny (GTS)
39. Czwórniak staropolski tradycyjny (GTS)
40. Suska sechłońska (ChOG)
41. Śliwka szydlowska (ChOG)
42. Truskawka kaszubska/Kaszëbskô malëna (ChOG)
43. Wielkopolski ser smażony (ChOG)
44. Wiśnia nadwiślanka (ChNP)

Napoje spirytusowe:

1. Polska wódka (ChOG)
2. Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej (ChOG)

Symbole ChNP, ChOG, GTS:

Systemy jakości żywności dedykowane są produktom o specyficznych cechach, które stanowią ich wartość dodaną.

Unijny system Chronionych Nazw Pochodzenia (ChNP), Chronionych Oznaczeń Geograficznych

(ChOG) i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności (GTS) istnieje w Polsce od 2004 roku a pierwszy polski produkt został zarejestrowany w 2007 roku. Nadrzędnym celem systemu jest ochrona i promocja produktów regionalnych i tradycyjnych, które charakteryzują się wysoką jakością oraz szczególnymi cechami wynikającymi z uwarunkowań obszaru geograficznego, z którego pochodzą lub tradycyjnych metod produkcji.

Znaczenie systemu:

- prawna ochrona produktów przed nieuczciwymi praktykami wprowadzającymi w błąd konsumenta,
- zapewnienie wiarygodności produktu,
- dostarczenie konsumentom rzetelnej informacji na temat pochodzenia produktów,
- zapewnienie konsumenta o wysokiej jakości produktu,
- podkreślenie wyjątkowości i niepowtarzalności produktów.

Kontrola zgodności procesu produkcji produktu posiadającego ChNP, ChOG lub GTS ze specyfikacją ma na celu potwierdzenie, że na każdym etapie wytwarzania danego produktu spełnione zostały wymagania specyfikacji.

W Polsce kontrolę tę mogą przeprowadzać:

- wojewódzkie inspektoraty IJHARS lub
- akredytowane i upoważnione przez MRiRW jednostki certyfikujące.

Wybór podmiotu kontrolnego należy do producenta. Jeśli producent wytwarza produkty zgodnie ze specyfikacją wówczas zostaje mu wydane:

- świadectwo jakości potwierdzające zgodność procesu produkcji ze specyfikacją wydawane przez Wojewódzkiego Inspektora IJHARS,

- certyfikat zgodności potwierdzający zgodność procesu produkcji ze specyfikacją wydawany przez upoważnioną jednostkę certyfikującą.

Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych m.in.:

- prowadzi wykaz producentów, posiadających ważny certyfikat zgodności lub ważne świadectwo jakości,
- przeprowadza kontrole urzędowe zgodnie z przepisami o jhars,
- przeprowadza audyty w upoważnionych jednostkach certyfikujących,
- może sprawdzać u producentów prawidłowość przeprowadzania kontroli zgodności przez upoważnioną jednostkę certyfikującą oraz prawidłowość wydawania, ograniczania, zawieszania i cofania certyfikatów zgodności.

Ochronie podlegają wszystkie produkty posiadające ChNP, ChOG lub GTS, także te z innych państw członkowskich UE.

W dniu 28 kwietnia 2023 r. zaczęła obowiązywać nowa ustawa o rejestracji i ochronie nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, win lub napojów spirytusowych oraz o produktach tradycyjnych.

Nowe przepisy ustawy m.in.:

- tworzą jednolitą regulację dotyczącą oznaczeń geograficznych obejmującą trzy sektory: produkty rolne i środki spożywcze, napoje spirytusowe i wina,
- określają obowiązki i uprawnienia państwa członkowskiego UE oraz właściwego organu określone w rozporządzeniach: 1151/2012, 1308/2013, 2019/787, 2017/625,
- określają kompetencje Rady do Spraw Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności.

18 LAT UDZIAŁU IJHARS W SYSTEMIE KONTROLI EX-POST W POLSCE I W UE

Agnieszka
Bukowska-Woźniak,
Monika Bielińska-Zagańczyk
Biuro Kontroli Ex-post

Zgodnie z uchwaloną pod koniec 2022 r. nowelizacją ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, począwszy od 1 kwietnia 2023 r. kontrole ex-post w polskich przedsiębiorstwach z branży rolno-spożywczej realizowane są już nie przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), jak to miało miejsce przez ostatnich 18 lat, lecz przez Krajową Administrację Skarbową. Warto przy tej okazji podsumować doświadczenia i dorobek IJHARS w tym obszarze.

Krótki rys historyczny

Kontrola ex-post polskich przedsiębiorstw otrzymujących płatności z Unii Europejskiej w ramach uczestnictwa w mechanizmach WPR była ustawowym zadaniem Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS). Kontrole ex-post IJHARS przeprowadzała od 2005 roku.

Wspólna Polityka Rolna (WPR) jest jedną z najstarszych polityk Unii Europejskiej, której zasadniczym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego członków Unii Europejskiej oraz podstaw zrównoważonego rozwoju rolnictwa. Przystąpienie w 2004 roku Polski do UE wiązało się z wprowadzeniem instrumentów WPR, co stworzyło dla sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich nowe perspektywy funkcjonowania i rozwoju. Wdrożenie WPR wiązało się ze skierowaniem do polskich rolników i przedsiębiorców środków finansowych, jakie nigdy wcześniej nie były dostępne.

Unia Europejska udostępniając fundusze pomocowe, jednocześnie dba o ich prawidłowe wykorzystanie nakładając obowiązek kontroli transakcji finansowanych z funduszy europejskich na każdy kraj członkowski. Wraz z przystąpieniem do struktur europejskich Polska także musiała stworzyć system kontroli pozwalający jednoznacznie ustalić czy transakcje pochodzące z budżetu europejskiego zostały przeprowadzone i wykonane prawidłowo, a beneficjent otrzymujący wspólnotowe wsparcie finansowe spełnił wszystkie warunki niezbędne do jego uzyskania.

Pierwszymi regulacjami dotyczącymi kontroli prawidłowości realizacji płatności na rynku produktów rolnych były:

- w prawie europejskim – rozporządzenie Rady (EWG) nr 4045/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (aktualnie: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013);
- w odniesieniu do IJHARS – ustawa z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych;
- w prawie polskim – porozumienie z 1 kwietnia 2004 r. pomiędzy Ministrem Finansów i Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zasad współpracy przy realizacji zadań wynikających z przepisów Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 4045/89.

Organizacja systemu kontroli ex-post w Polsce

W Polsce za system kontroli ex-post odpowiadają dwa resorty, tj. Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wypłat środków z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) dokonywały do 31.08.2017 r. Agencja Rynku Rolnego i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnic-

stwa, a od 1.09.2017 r. akredytowana agencja płatnicza w Polsce, tj. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wybór podmiotów gospodarczych, które zostaną objęte kontrolą w danym roku, oparty jest na analizie ryzyka, którą przeprowadza rokrocznie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Kontrole ex-post w siedzibach beneficjentów otrzymujących ww. środki finansowe przeprowadzali wojewódzcy inspektorzy jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (WIJHARS). Wojewódzki inspektor realizował zadania kontrolne zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu IJHARS. W każdym wojewódzkim inspektoracie wytypowano osoby realizujące kontrole ex-post, które zostały odpowiednio przeszkolone i stanowiły wysoce wyspecjalizowane zespoły kontrolne. Za nadzór kontroli przeprowadzanych przez WIJHARS odpowiadał Główny Inspektor IJHARS. W Głównym Inspektoracie powstała komórka organizacyjna, tj. Biuro Kontroli Ex-post, która zajmowała się koordynacją i nadzorowaniem procesu kontroli ex-post w IJHARS. Monitorowaniem, koordynacją i ogólnym nadzorem nad kontrolą ex-post w Polsce zajmuje się Ministerstwo Finansów. Wyżej wymieniony resort odpowiadał również za gromadzenie, analizowanie i informowanie KE o wykrytych nieprawidłowościach finansowych¹ w wyniku kontroli ex-post.

Zasady przeprowadzania kontroli

Głównym celem kontroli ex-post jest potwierdzenie prawidłowości wydatkowania przez kontrolowanych beneficjentów środków otrzymanych z UE w ramach wsparcia. W przypadku stwierdzenia przez kontrolerów IJHARS nieprawidłowości finansowych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podejmowała decyzje o odzyskiwaniu bądź nie kwot niesłusznie wypłaconych. Rok kontrolny w systemie kontroli ex-post obejmuje okres od 1 lipca do 30 czerwca następnego roku. Kontrole realizowane były przez inspektorów WIJHARS w siedzibach przedsiębiorstw na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli ex-post i obejmowały sprawdzanie dokumentów biznesowych (handlowych) beneficjentów.

¹ Nieprawidłowość finansowa – zgodnie z art. 2. RPEiR 2021/2116 za nieprawidłowość w rozumieniu art. 1, ust. 2 RR 2988/95 należy uważać jakiegokolwiek naruszenie prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot, poprzez obniżenie lub utratę dochodów pochodzących ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot lub też w związku z obciążeniem budżetu wspólnotowego nieuzasadnionym wydatkiem.

Cechą szczególną tych kontroli jest fakt, że realizowane są po zakończeniu działań związanych z płatnościami, zazwyczaj 2 lata po dokonaniu wypłaty środków pomocowych. Choć, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zdarzały się przypadki, że kontrolą ex-post obejmowano dokumenty wytworzone do 5 lat wstecz od dnia ich powstania. Uprawnieniem służb kontrolnych jest możliwość żądania od kontrolowanych przedsiębiorstw dostarczenia wszystkich dokumentów handlowych i dodatkowych informacji związanych z kontrolowanymi transakcjami (płatnościami) w miejscu i czasie ustalonym przez kontrolujących. Obowiązek udowodnienia faktów mających bezpośredni wpływ na prawidłowość przeprowadzonych transakcji oraz wysokość otrzymanych subwencji ciąży na kontrolowanym przedsiębiorstwie. Ponadto warto zauważyć, że w kontrolach mogą uczestniczyć przedstawiciele organów Unii Europejskiej, którzy mają taki sam dostęp do dokumentacji beneficjenta, jak pracownicy służb kontrolnych w Polsce.

Realizacja kontroli ex-post w latach 2005-2023

Na przestrzeni 18 lat IJHARS kontrolą objęła beneficjentów, którzy skorzystali z pomocy finansowej w obszarze różnych mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Świadczy to o szerokim zakresie tematycznym wykonywanych kontroli i wymagało bardzo dobrego przygotowania merytorycznego inspektorów. Dodatkowym wyzwaniem dla kontrolerów był fakt, że często jedna kontrola mogła dotyczyć dwóch, a nawet trzech mechanizmów jednocześnie. Pierwsze dwie kontrole ex-post zostały przeprowadzone w roku kontrolnym 2005/2006 przez inspektorów WIJHARS w Kielcach i w Szczecinie w zakresie mechanizmu WPR „Dopłaty do produkcji suszu paszowego”. Jednym z obszarów poddawanych kontroli przez cały okres funkcjonowania systemu był mechanizm WPR „Program dla szkół”. Warto też podkreślić, że największym zainteresowaniem beneficjentów w analizowanym okresie cieszyły się mechanizmy WPR „Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw” i „Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego”, w zakresie których IJHARS przeprowadziła łącznie 329 kontroli ex-post planowych a także „Program dla szkół”, w obszarze którego wykonano łącznie 289 kontroli. Celem działalności grup producentów jest koncentracja podaży i sprzedaży produktów oraz planowanie produkcji

dostosowanie jej do potrzeb rynku, zarówno pod względem ilości, jak i jakości, a także obniżenie kosztów produkcji i stabilizacja cen na rynku owoców i warzyw.

Z kolei główną ideą „Programu dla szkół” jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka, przetworów mlecznych, owoców i warzyw.

Historia przeprowadzonych kontroli ex-post pokazuje, że bywały lata, w których przewyższał pewien określony mechanizm WPR. Przykładem jest rok kontrolny 2007/2008, gdzie kontrolami objęto „Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż” i „Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru”. Mechanizmy te miały bez-

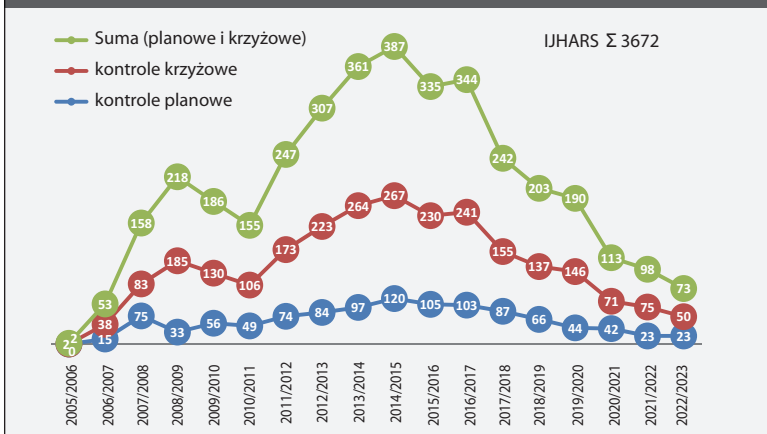
pośredni wpływ na stabilizację rynku Unii Europejskiej i były skierowane do producentów i handlowców, którzy nie byli w stanie uzyskać na rynku ceny wyższej od ceny interwencyjnej. W roku kontrolnym 2012/2013 dominował natomiast mechanizm „Wyjątkowe środki wsparcia – niezbiernie i zielone zbiory”, w którym inspektorzy WIJHARS przeprowadzili 63 kontrole (na 84 ogólnie wykonane w przedmiotowym roku kontrolnym planowe kontrole ex-post).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że mechanizmy objęte kontrolą ex-post stanowią niezwykle ważny element wsparcia finansowego UE, a IJHARS odgrywała zasadniczą rolę w ochronie interesów finansowych Wspólnoty w zakresie omawianych instrumentów WPR.

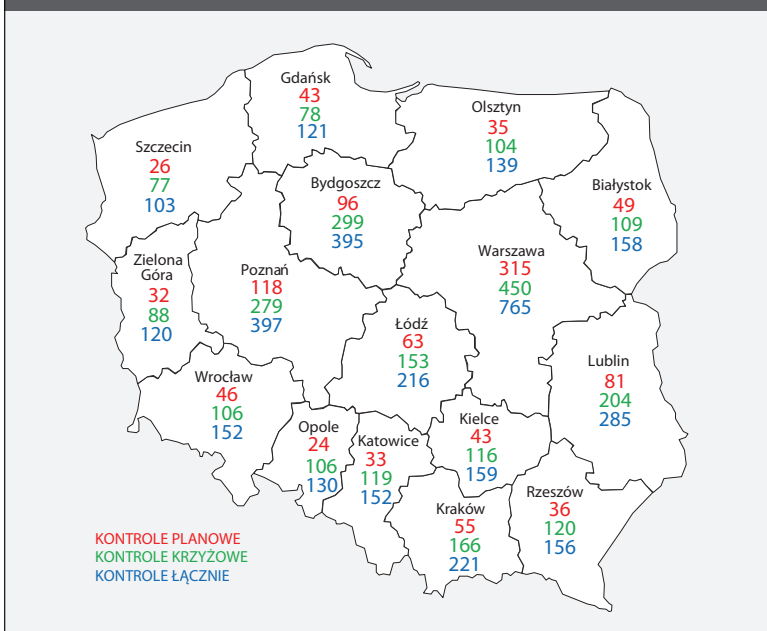
TABELA 1. MECHANIZMY WPR OBJĘTE KONTROLĄ EX-POST W LATACH 2005–2023

Temat kontroli /Nazwa mechanizmu WPR		Liczba wykonanych kontroli ex-post planowych
1.	Pomoc finansowa dla grup producentów owoców i warzyw	329
2.	Program dla szkół	289
3.	Kwotowanie produkcji mleka	77
4.	Wyjątkowe środki wsparcia – niezbiernie i zielone zbiory	69
5.	Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż	58
6.	Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej	55
7.	Tymczasowe nadzwyczajne wsparcie producentów owoców i warzyw	45
8.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	45
9.	Interwencyjny zakup i sprzedaż odtłuszczonego mleka w proszku	33
10.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	27
11.	Interwencyjny zakup i sprzedaż cukru	21
12.	Pomoc z tytułu wyrównania ceny sprzedaży świń z przeznaczeniem do uboju w ramach nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej	21
13.	Pomoc w formie refundacji kosztów zakupu jałówek hodowlanych ras mlecznych	16
14.	Pomoc finansowa z tytułu dostarczania pomidorów do przetwórstwa	15
15.	Tymczasowa składka restrukturyzacyjna	14
16.	Interwencyjny zakup i sprzedaż masła	11
17.	Dopłaty w ramach kwotowania produkcji skrobi ziemniaczanej	9
18.	Fundusz restrukturyzacji sektora cukru – pomoc na rzecz dywersyfikacji	6
19.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny	5
20.	Dopłaty do zakupu masła przez instytucje i organizacje niedochodowe	3
21.	Dopłaty do produkcji suszu paszowego	3
22.	Nadzwyczajne środki wspierania rynku w sektorach jaj i mięsa drobiowego	2
23.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła	1
24.	Dopłaty do przetwórstwa masła, masła skoncentrowanego i śmietanki	1

WYKRES 1. LICZBA KONTROLI EX-POST WYKONANYCH PRZEZ IJHARS W LATACH 2005-2023

MAPA 1. LICZBA KONTROLI EX-POST WYKONANYCH PRZEZ WIJHARS W LATACH KONTROLNYCH 2005-2023

W latach 2005-2023 Inspekcja wykonała łącznie 3672 kontrole ex-post, w tym 1098 kontrole planowych² i 2574 kontrole krzyżowe³. W związku z tym, że jedna kontrola planowa może obejmować jednocześnie kilka mechanizmów, przedstawiona w tabeli 1 liczba kontroli w mechanizmach przewyższa liczbę kontroli planowych.

Warto zwrócić uwagę na to, że w ramach współpra-

² Kontrola przeprowadzana u beneficjentów otrzymujących środki finansowe z EFRG zgodnie z rocznym Programem kontroli zatwierdzonym przez Komisję Europejską na podstawie art. 80 RPEiR 2021/2116.

³ Kontrola przeprowadzana zgodnie z art. 78 w powiązaniu z art. 79 RPEiR 2021/2116, u innych przedsiębiorców, powiązanych z przedsiębiorstwem kontrolowanym w sposób prawny, finansowy lub inny, w celu zweryfikowania płatności otrzymanych przez kontrolowany podmiot z EFRG.

cy z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, IJHARS wykonała także 49 kontroli ex-post krzyżowych na wniosek: Czech, Hiszpanii, Niderlandów, Niemiec, Węgier i Wielkiej Brytanii. Ze strony polskiej wnioskowano natomiast o wykonanie 29 kontroli krzyżowych do: Austrii, Belgii, Czech, Danii, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwy, Łotwy, Niderlandów, Niemiec, Rumunii, Węgier i W. Brytanii. Pierwsze wnioski o przeprowadzenie kontroli w ramach współpracy wzajemnej wystosował WIJHARS w Krakowie do Rumunii.

Liczba przeprowadzanych kontroli ex-post począwszy od 2005 r. stale wzrastała, zarówno w odniesieniu do kontroli planowych, jak i krzyżowych. Akcesja do Unii Europejskiej budziła wśród polskich rolników i przedsiębiorców zarówno nadzieje, jak i obawy. Oczekiwania w znacznej mierze spełniły się, natomiast obawy okazały się nieuzasadnione. Z perspektywy 18 lat zauważalne jest zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców środkami unijnymi, wypłacanymi z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) co przekłada się bezpośrednio na liczbę wykonanych kontroli.

Kluczowy udział w realizacji zadań Inspekcji związanych z kontrolą ex-post mieli niewątpliwie inspektorzy WIJHARS wykonujący kontrole. To na nich spoczywała odpowiedzialność przeprowadzenia kontroli, potwierdzenia prawidłowości wypłat środków z EFRG, bądź wykazania nieprawidłowości finansowych. Liczba przedsiębiorców w danym regionie i ich aktywność w obszarze wykorzystywania wsparcia z UE wpływała bezpośrednio na liczbę kontroli ex-post planowych wykonywanych przez poszczególne WIJHARS w latach kontrolnych. Głównymi determinantami liczby realizowanych kontroli krzyżowych były natomiast dwie zmienne: liczba kontroli planowych przewidzianych do wykonania przez wojewódzki inspektorat IJHARS oraz analiza zagrożeń wynikających z zakresu kontroli i sytuacji zaistniałej w podmiocie kontrolowanym. W osiemnastoletnim okresie kontrolnym największą liczbę kontroli (316) wykonali inspektorzy WIJHARS w Warszawie, co wynika bezpośrednio z dużej liczby działających na terenie województwa mazowieckiego przedsiębiorstw, ich aktywności i chęci pozyskiwania środków z funduszy europejskich. Dobrze wykorzystującymi wsparcie unijne byli również przedsiębiorcy z województw: wielkopolskiego (118), lubelskiego (81) i łódzkiego (64).

Kwoty płatności

Od początku udziału Inspekcji w systemie kontroli ex-post, kontroli poddano płatności w łącznej wysokości **1418 mln EUR**. Suma ta pokazuje, z jednej strony jak ogromne środki pozyskane były przez polskich beneficjentów, z drugiej jak dużego wkładu pracy oraz odpowiedzialności wymagała od Inspekcji realizacja kontroli ex-post. Zaznaczyć należy, że kwota objęta kontrolą stanowi tylko część, jaką otrzymali polscy beneficjenci z EFRG w latach 2005-2023.

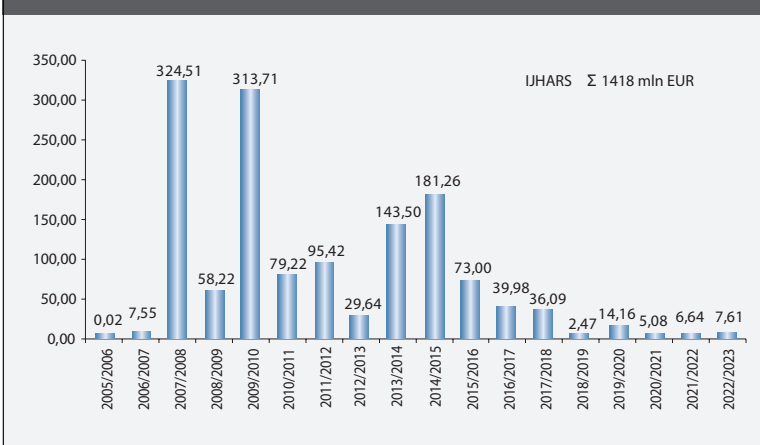
Wyniki kontroli

W wyniku przeprowadzanych kontroli ex-post, w analizowanym okresie 18 lat, inspektorzy IJHARS stwierdzili **221** nieprawidłowości finansowych, co stanowi 20,6% liczby wykonanych kontroli planowych, na ogólną kwotę **44 973 114,26 zł**.

Podsumowanie

Bilans integracji Polski z Unią Europejską w obszarze rolnictwa należy uznać za korzystny. Wprowadzone instrumenty pomocowe w postaci mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej przyczyniły się niewątpliwie do istotnej zmiany sytuacji ekonomicznej polskich rolników i przedsiębiorców oraz poprawy ich konkurencyjności na rynku światowym. Dobrze zorganizowany system dopłat i korzystania z funduszy EFRG w naszym kraju pozwala wykorzystywać możliwości, jakie daje członkostwo w UE. Natomiast przejrzysty i złożony system kontroli pozwala wyeliminować przypadki

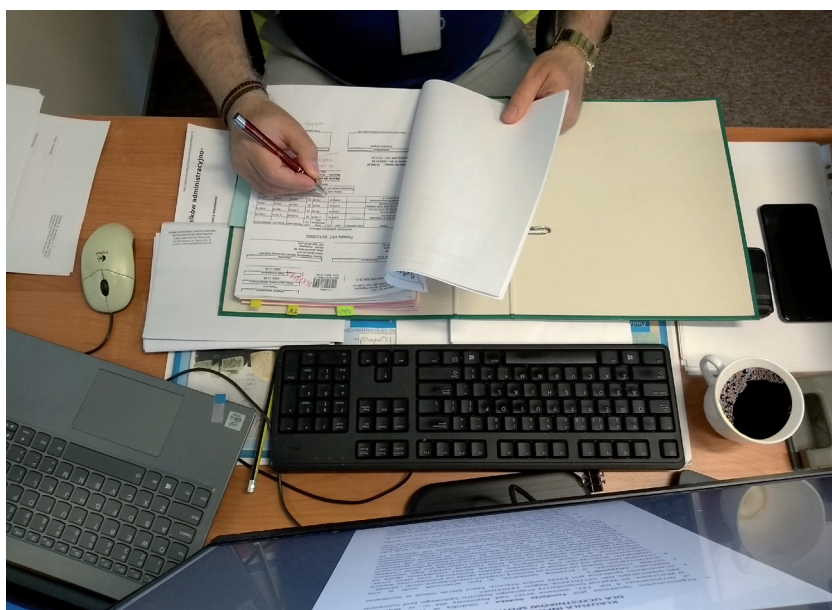
WYKRES 2. KWOTY PŁATNOŚCI Z UE WSKAZANE DO KONTROLI EX-POST W LATACH 2005-2023

nadużyć oraz nieprawidłowości. Na uwagę zasługuje fakt, że przeprowadzane przez Inspekcję kontrole ex-post w większości potwierdziły prawidłowość wydatkowania środków unijnych, a beneficjenci w dalszym ciągu są zainteresowani wsparciem z EFRG.

Mając na uwadze osiemnastoletnie doświadczenie w systemie kontroli ex-post, zdobytą wiedzę, potencjał kadrowy oraz kompetencje, od 1 kwietnia 2023 roku⁴, zajmujący się tymi kontrolami pracownicy Inspekcji kontynuują ich realizację w Krajowej Administracji Skarbowej.

⁴ Podstawa prawna – Ustawa z dnia 15.12.2022 roku o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

INTEGRACJA Z UNIĄ EUROPEJSKĄ – WPŁYW NA POWSTANIE I ROLE IJHARS

Utworzenie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), z połączenia Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych, miało ścisły związek ze zbliżającą się akcesją Polski do Unii Europejskiej. Warto pamiętać, że integracja z UE nie tylko stworzyła grunt pod budowę i rozwój Inspekcji, lecz także przyczyniła się do głębokiej reformy prawa żywnościowego oraz całego systemu nadzoru nad jakością żywności w Polsce.

Polska jest członkiem Unii Europejskiej od 1 maja 2004 roku na mocy Traktatu Akcesyjnego podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach. Tę kluczową podstawę prawną przystąpienia Polski do organizacji sygnowano kilka miesięcy po oficjalnym rozpoczęciu działalności Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

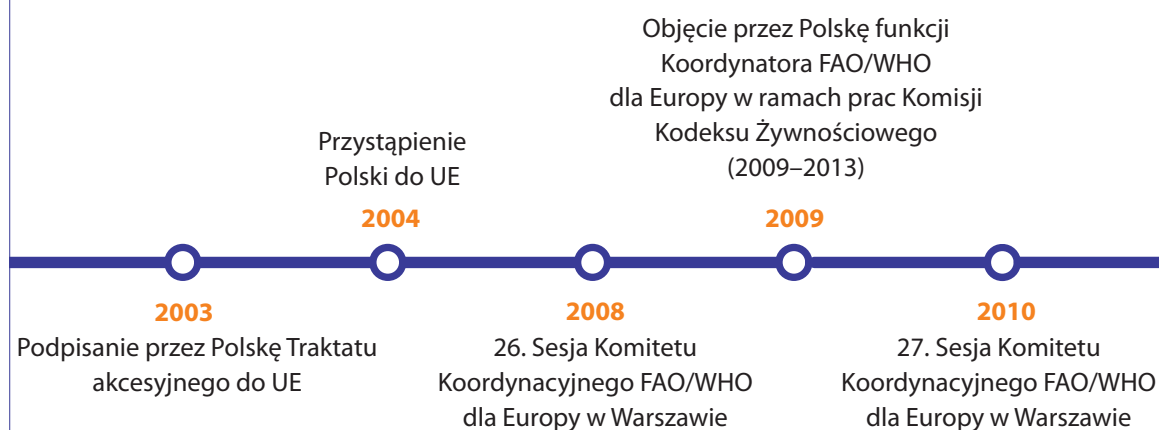
Przygotowania do akcesji

Zgodnie z zobowiązaniami przyjętymi przez Polskę w trakcie negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską, kilka lat przed przystąpieniem do Wspólnoty, prowadzono intensywne prace mające na celu wdrożenie do polskiego prawa unijnych przepi-

sów dotyczących norm jakości handlowej oraz zasad urzędowej kontroli żywności. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, która ostatecznie weszła w życie 1 stycznia 2003 roku, umożliwiła wdrożenie do krajowego porządku prawnego około 80 aktów prawnych UE zawierających wymagania jakościowe dla produktów rolnych i żywności oraz standardy urzędowej kontroli żywności i nadzoru rynku. Od spełnienia tych wymagań zależały możliwości swobodnego oferowania polskich produktów na rynku UE, a także objęcie w przyszłości producentów rolnych mechanizmami wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA GIJHARS

2003–2010

Zarówno merytorycznym, jak i organizacyjnym przygotowaniom do integracji z Unią Europejską sprzyjały realizowane z partnerami z Finlandii, Francji, Danii i Włoch projekty pomocowe ze środków europejskich skierowane do instytucji, które w przyszłości miały stać się nową służbą kontroli jakości artykułów rolno-spożywczych w Polsce. Wśród ważnych tematów podejmowanych w ramach realizowanych projektów były między innymi zagadnienia horyzontalne dotyczące organizacji wspólnej polityki rolnej, administracji, kontroli żywności i rozwoju bazy laboratoryjnej, a także dedykowane konkretnym obszarom wsparcie przez europejskich ekspertów w zakresie rolnictwa ekologicznego i klasyfikacji tusz w systemie EUROP.

Współpraca z Radą UE i Komisją Europejską

Od grudnia 2002 roku Polska włączona została w procedurę informowania i konsultacji w sprawach rozpatrywanych przez Radę UE, a po podpisaniu Traktatu Akcesyjnego otrzymała tzw. status obserwatora w procesie decyzyjnym UE. Od przystąpienia Polski do UE pracownicy Inspekcji stali się pełno-

prawnymi uczestnikami tego procesu i nieprzerwanie współpracują z ciałami pomocniczymi organów UE. Pracownicy wypracowują merytoryczny wkład do spraw leżących w kompetencji Inspekcji rozpatrywanych na forach Grup Roboczych Rady UE oraz Komitetów Komisji Europejskiej i uczestniczą również w posiedzeniach oraz dyskusjach w Brukseli.

Aktualnie przedstawiciele Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych pełnią role ekspertów współpracujących w pracach 5 Grup Roboczych Rady UE zajmujących się międzynarodowymi kwestiami z zakresu żywności i rolnictwa, horyzontalnymi problemami rolnymi oraz konkretnymi produktami, takimi jak oliwa z oliwek, owoce i warzywa, wina i alkohole. Ponadto, pracownicy IJHARS uczestniczą w pracach 6 Komitetów Komisji Europejskiej wnosząc swój merytoryczny wkład w dyskusje nad unijnymi rozwiązaniami dotyczącymi m.in.: ogólnego prawa żywnościowego i urzędowych kontroli żywności, rolnictwa ekologicznego, przeciwdziałania fałszowaniu żywności oraz zasad handlu internetowego.

POLSKA PREZYDENCJA W RADZIE UE – UDZIAŁ I WKŁAD IJHARS

Przedstawiciele Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (GIJHARS) odegrali aktywną i istotną rolę podczas pierwszej polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r., za co później, w dowód uznania, otrzymali pisemne podziękowania i gratulacje zarówno ze strony polskiego rządu, jak i Komisji Europejskiej.

Prezydencja to sześciomiesięczny okres, podczas którego dane państwo członkowskie Unii Europejskiej przewodniczy pracom Rady Unii Europejskiej. W tym czasie staje się gospodarzem większości unijnych wydarzeń i pełni istotną rolę na wszystkich polach aktywności Unii Europejskiej. Prezydencja kieruje pracami Rady nad unijnym ustawodawstwem oraz dba o ciągłość działań UE, porządek procedur legislacyjnych i współpracę państw członkowskich. Musi więc być uczciwym i bezstronnym mediatorem.

Siedem lat po przystąpieniu do Unii Europejskiej, w drugiej połowie 2011 roku, Polska objęła przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej. Wśród priorytetów w dziedzinie rolnictwa, tak polskiej prezydencji, jak i całego Trio Prezydencji, najważniejszym zagadnieniem była reforma wspólnej polityki rolnej po 2013 roku oraz reforma wspólnej polityki rybackiej po 2012 roku. Globalne priorytety obejmowały budżet UE na lata 2014–2020, Partnerstwo Wschodnie, wspólną politykę energetyczną, wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony oraz wykorzystanie kapitału intelektualnego Europy.

Korpus Prezydencji

W Polsce przygotowania do tego ważnego okresu rozpoczęły się dużo wcześniej. Już w 2008 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał Zespół Programowy do spraw koordynacji przygotowań, w pracach którego aktywnie uczestniczyli pracownicy Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Wytypowano 12 przedstawicieli IJHARS do tworzenia Korpusy Prezydencji i przedstawiono propozycję organizacji spotkań towarzyszących polskiej prezydencji.

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w ramach swoich kompetencji, do których należy między innymi koordynacja współpracy Polski z Komisją Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO, prowadził intensywne przygotowania do przewodnictwa w Grupie Roboczej Rady UE do spraw Kodeksu Żywnościowego. W czerwcu 2010 roku zorganizował seminarium poświęcone merytorycznym i technicznym aspektom przewodniczenia powyższej Grupie Roboczej Rady UE. W seminarium wzięło udział około 30 uczestników, między innymi przedstawiciel Sekretariatu Generalnego Rady UE, reprezentanci partnerów Trio Prezydencji – Danii, Węgier oraz eksperci ze Szwecji.

Zadania GIJHARS podczas prezydencji

W ramach pierwszego w historii przewodnictwa Polski w Radzie UE, GIJHARS był odpowiedzialny za przygotowanie pod względem merytorycznym i prowadzenie spotkań Grupy Roboczej Rady UE do spraw Kodeksu Żywnościowego oraz spotkań koordynacyjnych Państw Członkowskich UE w czasie obrad sesji kodeksowych na całym świecie. Podczas pełnienia przez GIJHARS funkcji prezydencji odbyły się cztery sesje kodeksowe, w tym najważniejsze w skali roku posiedzenie – sesja Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO w Genewie – oraz cztery spotkania Grupy Roboczej Rady UE do spraw Kodeksu Żywnościowego w Brukseli, a także szereg spotkań koordynacyjnych Państw Członkowskich UE podczas sesji w Szwajcarii, Niemczech, Australii i USA. Przedstawiciele GIJHARS odpowiedzialni byli za prowadzenie negocjacji, przygotowanie pod względem merytorycznym wspólnych stanowisk Państw Członkowskich UE oraz ich prezentowanie na spotkaniach.

W dowód uznania za pracę i zaangażowanie podczas prezydencji pracownicy GIJHARS otrzymali pisemne podziękowania od Prezesa Rady Ministrów RP oraz list gratulacyjny od Dyrektora Generalnego Dyrektoriatu Komisji Europejskiej do spraw Zdrowia i Ochrony Konsumentów (ówczesne DG SANCO).

Kolejna polska prezydencja na horyzoncie

Zgodnie z harmonogramem przyjętym przez Radę UE w 2016 roku, Polska będzie sprawować kolejne przewodnictwo w Radzie UE w I połowie 2025 roku. Ponownie będzie tworzyć Trio Prezydencji wspólnie z Danią oraz Cyprem. Prace nad przygotowaniem do prezydencji Polski rozpoczęły się z początkiem 2023 roku.

Spotkanie przedstawicieli polskiej prezydencji z GIJHARS z przewodniczącym Komisji Kodeksu Żywnościowego, ekspertami Komisji Europejskiej, partnerami Trio Prezydencji oraz Sekretariatu Generalnego Rady w siedzibie Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA GIJHARS

2011–2014

Prezydencja Polski
w Radzie UE – GIJHARS
przewodniczy pracom Grupy
Roboczej Rady UE do spraw
Kodeksu Żywnościowego

2011

Jubileusz 50-lecia
Komisji Kodeksu Żywnościowego
FAO/WHO

2013

Organizacja 16. Spotkania
Szefów Krajowych Służb
Kontrolnych w ramach
Systemu OECD Stosowania
Międzynarodowych Norm
dla Owoców i Warzyw
w Warszawie

2014

2012
28. Sesja Komitetu
Koordynacyjnego FAO/WHO
dla Europy współorganizowana
przez Polskę z Gruzją

2013
Międzynarodowa konferencja na
temat Kodeksu Żywnościowego
organizowana we współpracy
z Państwowym Instytutem
Weterynaryjnym – PIB

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA IJHARS – GLOBALNE WYZWANIA W ZAKRESIE JAKOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOCICI

Przedstawiciele Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) aktywnie współpracują z wiodącymi międzynarodowymi organizacjami i gremiami eksperckimi, w obszarach zainteresowań i kompetencji Inspekcji, w tym m.in. z Komisją Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO, Europejską Komisją Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). IJHARS prowadzi ponadto współpracę bilateralną z wieloma krajami, również spoza UE.

Komisja Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO

Komisja Kodeksu Żywnościowego jest najważniejszą światową organizacją międzyrządową zajmującą się ochroną zdrowia konsumentów oraz zapewnianiem uczciwych praktyk w handlu żywnością. Powstała w ramach Wspólnego Programu dla Norm dotyczących Żywności powołanego przez Organizację do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz Światową Organizację Zdrowia (WHO). Polska jest państwem założycielskim i członkiem Komisji Kodeksu Żywnościowego od pierwszej sesji w 1963 roku, której wiceprzewodniczącym był polski prof. Zenon Żaczekiewicz.

Przedmiotem prac Komisji Kodeksu Żywnościowego jest opracowanie międzynarodowych norm, wytycznych, kodeksów praktyki i innych tekstów, zwanych potocznie Kodeksem Żywnościowym. Dokumenty te wyznaczają standardy bezpieczeństwa i jakości żywności oraz żywienia. Stanowią punkt odniesienia w międzynarodowym handlu żywnością w przypadku sporów rozstrzyganych w ramach Światowej Organizacji Handlu. Te uznane międzynarodowo dokumenty, publikowane na stronie internetowej FAO, stanowią wzór dla opracowania legislacji krajowych przez państwa członkowskie tej organizacji.

Unia Europejska, która jest jedyną organizacją członkowską KKŻ od 2003 roku, inspirowała KKŻ do działań w ważnych obszarach i czerpie z jej dorobku, dbając

jednak o zachowanie priorytetów własnej polityki bezpieczeństwa i jakości żywności.

Punkt Kontaktowy Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO dla Polski (PK KKŻ), zlokalizowany w Biurze Współpracy Międzynarodowej GIJHARS, jest oficjalną jednostką łącznikową pomiędzy Komisją Kodeksu Żywnościowego a Polską jako państwem członkowskim Komisji oraz pomiędzy właściwą Grupą Roboczą Rady UE a Polską jako państwem członkowskim UE. Punkt Kontaktowy KKŻ odpowiada za pełną wymianę informacji w zakresie prac Komisji i koordynację uczestnictwa Polski w jej pracach. Głównym celem Punktu Kontaktowego jest zapewnienie aktywnego udziału Polski w pracach Komisji Kodeksu Żywnościowego, poprzez współpracę międzyresortową i międzyinstytucjonalną w kraju, w zakresie opiniowania projektów dokumentów Kodeksu Żywnościowego i udziału w posiedzeniach KKŻ.

Na 30. sesji Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO w 2007 roku podjęto decyzję o organizacji przez Polskę 26. sesji Komitetu Koordynacyjnego FAO/WHO dla Europy (CCEURO). Merytoryczne przygotowanie Polski oraz kompleksową organizację wydarzenia powierzono GIJHARS. Podczas sesji w Warszawie w 2008 roku Polska została nominowana na Koordynatora Regionalnego dla Europy. Przedstawiciele Szwajcarii, docenia-

jąc dotychczasowe zaangażowanie naszego kraju w prace kodeksowe, zaproponowali kandydaturę Polski na to prestiżowe stanowisko. Posiedzenie poprzedzone było seminarium na temat Kodeksu Żywnościowego, które zorganizowane zostało z inicjatywy GIJHARS i ekspertów ze Szwajcarii. W 2010 roku pracownicy Punktu Kontaktowego KKŻ zorganizowali w Warszawie kolejną 27. sesję Komitetu Koordynacyjnego dla Regionu Europy oraz międzynarodowe warsztaty tematyczne. Było to zobowiązanie wynikające z roli Koordynatora. Polska pełniła tę funkcję przez dwie kadencje w latach 2009-2013. Obradom Komitetu, przy merytorycznym wsparciu Punktu Kontaktowego KKŻ, przewodniczył prof. Krzysztof Kwiatek z Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB. W tym okresie PK KKŻ prowadził działania związane z koordynacją stanowisk ponad 50 państw regionu, a także wspierał merytorycznie i organizacyjnie przewodnictwo regionalne, w tym organizację 28. sesji CCEURO oraz warsztatów dla państw w okresie przejściowym we współpracy z Gruzją.

W 2011 roku, w ramach sprawowania przez Polskę prezydencji w UE, pracownicy PK KKŻ prowadzili spotkania Grupy Roboczej Rady UE w Brukseli przygotowujące do sesji KKŻ, a także prezentowali wspólne stanowiska Państw Członkowskich UE podczas sesji odbywających się na całym świecie.

W 2013 roku, w ramach gali 50-lecia odbywającej się podczas sesji Komisji Kodeksu Żywnościowego, w siedzibie FAO w Rzymie, Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wygłosił przemówienie okolicznościowe jako Koordynator Regionalny. Przy współpracy z Państwowym Instytutem Weterynaryjnym w Puławach – Państwowym Instytutem Badawczym, w 2014 roku, pracownicy PK KKŻ zorganizowali międzynarodową konferencję na temat światowych norm Komisji Kodeksu Żywnościowego. Od 2019 roku PK KKŻ bierze udział w obchodzonego z inicjatywy KKŻ Światowym Dniu Bezpieczeństwa Żywności. W 2021 roku przedstawiciele PK KKŻ wzięli udział w opracowaniu Konkluzji Rady „Zaangażowanie UE na rzecz ambitnego oraz dostosowanego do obecnych i przyszłych wyzwań Kodeksu Żywnościowego”, przyjętych ostatecznie w 2022 roku. Rok 2023 upływa pod znakiem obchodzenia 60. rocznicy powstania Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO.

Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych

Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych ma na celu tworzenie norm prawa międzynarodowego regulujących liczne dziedziny obrotu międzynarodowego oraz podtrzymywanie i rozwój więzów gospodarczych między krajami członkowskimi i innymi krajami świata. Europejska Komisja Gospodarcza ONZ (EKG/ONZ) została powołana 28 marca 1947 roku. Aktualnie Komisja liczy 56 państw członkowskich z Europy, Ameryki Północnej i Azji. W pracach mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane państwa członkowskie ONZ oraz międzynarodowe i regionalne organizacje.

W ramach Komitetu Sterującego EKG/ONZ dla Wzmocnienia Potencjału Handlu i Norm działa Grupa Robocza do spraw Norm Jakościowych dla Produktów Rolnych (Grupa Robocza WP.7), która zajmuje się wypracowaniem zharmonizowanych norm jakości handlowej dla produktów rolnych. Normy wspomagają handel międzynarodowy, promują produkcję wysokiej jakości żywności, poprawiają rentowność przedsiębiorstw oraz chronią interesy konsumentów.

Od pierwszych lat funkcjonowania Grupy Roboczej WP.7 – to jest od 1949 roku – Polska aktywnie uczestniczy w jej pracach. Początkowo działania w zakresie opracowania międzynarodowych norm na produkty świeże i nietrawne powierzono inspekcji, która w zakresie swoich kompetencji zajmowała się standaryzacją (Centralny Inspektorat Standaryzacji Artykułów Rolniczych i Spożywczych przekształcony w Centralny Inspektorat Standaryzacji).

Od 1 stycznia 2003 roku Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzi polski Sekretariat Współpracy z Grupą Roboczą

EKG/ONZ do spraw Norm Jakościowych dla Produktów Rolnych. Do głównych zadań Sekretariatu należy pełnienie funkcji łącznika pomiędzy Sekretariatem WP.7 w Genewie a Polską, koordynacja działalności dotyczącej WP.7 w kraju, w tym współpraca z zainteresowanymi ekspertami krajowych instytucji i organizacji branżowych oraz rozpowszechnianie wiedzy o pracach grupy i opracowywanych normach.

Przedstawiciele Polski, w tym pracownicy GIJHARS, aktywnie uczestniczą w posiedzeniach Grupy Roboczej WP.7 i jej sekcji branżowych. Eksperti angażują się w opracowywanie norm jakości handlowej EKG/ONZ, które tworzone są na podstawie istniejących krajowych dokumentów standaryzacyjnych oraz aktualnych praktyk handlowych i przemysłowych.

Od początku prac Grupy Roboczej WP.7 zatwierdzono ponad 100 norm obejmujących rynek świeżych owoców i warzyw, owoców suchych i suszonych, ziemniaków, mięsa i jego przetworów, jaj i ich przetworów. Poza udziałem w regularnych posiedzeniach w Genewie i pracach nad opracowaniem dokumentów, pracownicy GIJHARS trzykrotnie organizowali w Polsce spotkania Sprawozdawców, podczas których międzynarodowi eksperci dokonali przeglądu i aktualizacji różnych norm EKG/ONZ oraz mieli okazję wziąć udział w wizytach technicznych w polskich zakładach przemysłu mięsnego.

GIJHARS, chcąc aby prowadzone prace standaryzacyjne miały zastosowanie w praktyce, przykładą dużą wagę do współpracy z przedstawicielami branży rolno-spożywczej. Dzięki tej współpracy zrealizowano wiele wspólnych projektów. Warto podkreślić, że z inicjatywy polskich ekspertów w 2014 roku podjęto prace nad badaniem jakości kulinarnej mięsa, które są kontynuowane, a w końcowym etapie pozwolą na przygotowanie modelu i utworzenie wspólnego międzynarodowego systemu oceny jakości kulinarnej. Jednym z praktycznych przykładów promowania norm EKG/ONZ na rynku krajowym, ich upowszechnienia i praktycznego zastosowania, jest przetłumaczenie na język polski oraz opublikowanie w 2016 roku normy EKG/ONZ na mięso wołowe. Ponadto, w 2022 roku Polska zaproponowała prace w zakresie cyfryzacji norm EKG/ONZ.

U honorowaniem wieloletniego zaangażowania Polski i Inspekcji w prace nad normami jakościowymi dla produktów rolnych na forum EKG/ONZ był wybór

w 2014 roku Pani Agnieszki Sudoł, obecnie Zastępcy Głównego Inspektora IJHARS, początkowo na wiceprzewodniczącą, a w 2017 roku na przewodniczącą Grupy Roboczej EKG/ONZ do spraw Norm Jakościowych dla Produktów Rolnych, która funkcję tę sprawuje do dziś.

System OECD Stosowania Międzynarodowych Norm dla Owoców i Warzyw

System Stosowania Międzynarodowych Norm dla Owoców i Warzyw funkcjonujący w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) ma na celu ułatwienie międzynarodowego handlu świeżymi owocami i warzywami poprzez działania na rzecz uproszczania procedur administracyjnych.

Pierwsza sesja plenarna tego Systemu OECD odbyła się we wrześniu 1962 roku, a Polska – decyzją Rady OECD – została przyjęta do Systemu w 1994 roku. Aktualnie w pracach Systemu uczestniczy 28 państw. Pierwszą instytucją upoważnioną do reprezentowania Polski na forum Systemu OECD był Centralny Inspektorat Standaryzacji, obecnie prace koordynuje Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Stałe uczestnictwo GIJHARS w pracach Systemu OECD pozwala na wymianę doświadczeń z innymi państwami członkowskimi oraz tworzenie wspólnych rozwiązań stosowanych w praktyce kontrolnej. Posiedzenia plenarne Systemu OECD, w których aktywnie uczestniczą przedstawiciele Głównego Inspektoratu IJHARS, pozwalają na wypracowanie materiałów i wytycznych, które stanowią bardzo ważny element uzupełnienia wiedzy w zakresie zasad przeprowadzania kontroli jakości handlowej świeżych owoców i warzyw. Inspekcja IJHARS realizując swoje ustawowe zadania w zakresie kontroli tej grupy towarowej na wszystkich etapach obrotu wykorzystuje w praktyce opracowane w ramach Systemu OECD przewodniki i wytyczne.

Nieodłącznymi elementami Systemu OECD, w które również aktywnie angażuje się IJHARS są cykliczne wydarzenia, takie jak wspólne szkolenia w zakresie kontroli jakości owoców i warzyw oraz Spotkania Szefów Krajowych Służb Kontrolnych. W 2014 roku GIJHARS zorganizował w Warszawie 16. edycję Spotkania Szefów Krajowych Służb Kontrolnych Systemu OECD. Głównym celem spotkania było omówienie organizacji kontroli jakości świeżych owoców

i warzyw, w tym systemu identyfikowalności produktów oraz tolerancji jakościowych. Podczas spotkania zaprezentowany został również polski sektor ogrodniczy, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z produkcją i jakością jabłek. W 2021 roku obchodziliśmy 25-lecie członkostwa Polski w OECD. Rok ten był również wyjątkowy z uwagi na obchody Międzynarodowego Roku Owoców i Warzyw.

Współpraca dwustronna

Wśród wielu zadań IJHARS z zakresu współpracy międzynarodowej warto również podkreślić zaangażowanie we współpracę dwustronną. W trakcie 20 lat swojego funkcjonowania, Inspekcja realizowała wiele projektów i gościła przedstawicieli różnych państw. Kilka z nich zasługuje na szczególne wyróżnienie.

W ramach programu pomocowego Food Safety Capacity Building, realizowanego przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), w 2009 roku odbyła się w Polsce pięciodniowa wizyta studyjna przedstawicieli administracji państwowej Gruzji. Spotkanie, na prośbę FAO zorganizował GIJHARS przy współpracy ze służbami sanitarnymi, weterynaryjnymi i fitosanitarnymi Polski. W 2013 roku odbyło się w GIJHARS robocze spotkanie z przedstawicielami Holandii na temat polskich doświadczeń w realizacji zadań Koordynatora FAO/WHO dla Regionu Europy. Natomiast rok 2015 był to czas zintensyfikowanej współpracy transgranicznej z Republiką Czeską wy-

nikającej z próby rozwiązania problemu prowadzenia przez stronę czeską negatywnej kampanii skierowanej przeciwko polskiej żywności. W tym samym roku GIJHARS gościł w swojej siedzibie delegację Chińskiej Republiki Ludowej, której przewodniczył Dyrektor Generalny Głównego Urzędu do spraw Nadzoru Jakości, Inspekcji i Kwarantanny. Wizyta miała na celu omówienie zadań realizowanych przez IJHARS oraz przybliżenie systemu urzędowej kontroli żywności w Polsce.

2023 rokiem jubileuszy

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych śledzi międzynarodowy kalendarz wydarzeń i angażuje się w celebrację różnych międzynarodowych świąt związanych z branżą rolno-spożywczą. Cyklicznie uczestniczy w wydarzeniach ustanowionych przez Organizację Narodów Zjednoczonych takich jak Międzynarodowy Dzień Bezpieczeństwa Żywności czy Światowy Dzień Żywności. Rok 2023 w tym zakresie jest wyjątkowy, ponieważ w 1963 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO. Dla Polski, jako państwa założycielskiego, oznacza to 60 lat członkostwa w tej najważniejszej międzyrządowej organizacji zajmującej się bezpieczeństwem i jakością żywności. Dla IJHARS jako Punktu Kontaktowego KKŻ FAO/WHO dla Polski jest to kolejna wyjątkowa rocznica, warta podkreślenia i doskonale wpisująca się w świętowanie 20-lecia powstania Inspekcji.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA GIJHARS

2017–2023

SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ W IJHARS

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) chce jak najlepiej służyć obywatelom w ramach przydzielonych kompetencji i dba o jakość realizowanych zadań. Dlatego wdrożyła system zarządzania jakością, który oparty jest na wymaganiach międzynarodowej normy ISO 9001. Systemem tym są objęte wszystkie jednostki Inspekcji – czyli Główny Inspektorat IJHARS oraz szesnaście wojewódzkich inspektoratów IJHARS.

Wraz z powstaniem Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych kierownictwo podjęło decyzję o wdrożeniu nowoczesnego sposobu zarządzania, który szczególną wagę przywiązywał do jakości. Wysiłkiem wielu pracowników całej Inspekcji wdrożono system zarządzania jakością, oparty na międzynarodowej normie ISO 9001.

Pierwsza certyfikacja systemu odbyła się w 2005 roku i przeprowadziła ją niezależna jednostka TÜV Rheinland Polska. W kolejnych latach system podlegał corocznym zewnętrznym audytom, które weryfikowały i potwierdzały spełnienie wymagań standardu przez Inspekcję.

Zakres certyfikacji

Dbając o profesjonalizm działań w 2011 roku w całej Inspekcji IJHARS wdrożono system przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym. W 2012 roku, w wyniku audytu niezależnej jednostki certyfikującej BSI Management Systems Polska, rozszerzono zakres certyfikacji o przeciwdziałanie zagrożeniom korupcyjnym w IJHARS.

Ostatni audyt w IJHARS odbył się w lutym 2023 roku i został przeprowadzony przez niezależną jednostkę certyfikującą Dekra Certification. Po raz kolejny potwierdził on spełnienie wymagań międzynarodowego standardu przez system zarządzania jakością, który funkcjonuje w Inspekcji. Obecny certyfikat ważny jest do 31.03.2026 roku. Zakres certyfikatu jest następujący:

- Nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, w tym wywożonych i sprowadzanych z zagranicy, kontrola materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz wykonywanie zadań wynikających z polityki rolnej państwa.
- Przeciwdziałanie zagrożeniom korupcyjnym w IJHARS.

Zarządzanie jakością w IJHARS przez 20 lat przyczyniło się do tego, że Inspekcja realizuje w sposób profesjonalny i bezstronny ustawowe zadania, a przez to stale chroni interesy ekonomiczne, społeczne i gospodarcze konsumentów poprzez wykrywanie artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości, w tym fałszowanych, zapobieganie nieuczciwej konkurencji oraz zapewnienie żywności odpowiedniej jakości.

Akredytacja laboratoriów badawczych

Laboratoria IJHARS spełniają wymagania stawiane przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin. Posiadają one stosowne certyfikaty akredytacji, które potwierdzają spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025, a wdrożony w nich system zarządzania jest właściwy dla zakresu ich działalności, co zapewnia wysoką jakość wyników badań.

CERTYFIKAT

ISO 9001:2015

DEKRA Certification Sp. z o.o. niniejszym potwierdza, że organizacja
**Inspekcja Jakości Handlowej
Artykułów Rolno- Spożywczych**

zakres certyfikacji:

Nadzór nad jakością handlową artykułów rolno- spożywczych w tym wywozonych i sprowadzanych z zagranicy, kontrola materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz wykonywanie zadań wynikających z polityki rolnej państwa. Przeciwdziałanie zagrożeniom korupcyjnym w IJHARS.

certyfikowana siedziba:

PL-00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 98
(pozostałe lokalizacje patrz załącznik)

wdrożyła system zarządzania jakością zgodnie z ww. normą i skutecznie go realizuje. Wynik audytu udokumentowano w raporcie nr: W-A471717/A11/U/9001.

Nr rejestracyjny certyfikatu: 000317013/3
Ważność poprzedniego certyfikatu: 31-03-2023

Certyfikat ważny od: 01-04-2023
Certyfikat ważny do: 31-03-2026

Data pierwszej certyfikacji: 2005-05-11

DEKRA Certification Sp. z o.o. Wrocław; 28-03-2023

DEKRA Certification Sp. z o.o. · ul. Legnicka 48H · 54-202 Wrocław · www.dekra-certification.com.pl
Rev 04/10/21

strona 1 z 3

Załącznik do certyfikatu nr. 000317013/3

ważny od 01-04-2023 do 31-03-2026

Powyższym certyfikatem objęte są następujące lokalizacje:

centrala	certyfikowana siedziba	zakres certyfikacji
Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	PL – 00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 98	Nadzór nad jakością handlową artykułów rolno- spożywczych i środków produkcji, w tym wywozonych i sprowadzanych z zagranicy oraz wykonywanie zadań wynikających z polityki rolnej państwa. Przeciwdziałanie zagrożeniom korupcyjnym w IJHARS.
certyfikowane lokalizacje		zakres certyfikacji
1.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Białymstoku	PL – 15-740 Białystok, ul. Antonikowska 11
2.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy	PL – 85-039 Bydgoszcz, ul. Hetmańska 28
3.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni	PL – 81-339 Gdynia, ul. Polska 15
4.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Katowicach	PL – 40-082 Katowice, ul. Jana III Sobieskiego 10
5.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach	PL – 25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
6.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Krakowie	PL – 31-752 Kraków, ul. Ujastek 7
7.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Lublinie	PL – 20-418 Lublin, ul. Nowy Świat 3

DEKRA Certification Sp. z o.o. · ul. Legnicka 48H · 54-202 Wrocław · www.dekra-certification.com.pl
Rev 04/10/21

strona 2 z 3

8.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Łodzi	PL – 90-216 Łódź, ul. Rewolucji 1905r. 59	Nadzór nad jakością handlową artykułów rolno- spożywczych i środków produkcji, w tym wywozonych i sprowadzanych z zagranicy oraz wykonywanie zadań wynikających z polityki rolnej państwa. Przeciwdziałanie zagrożeniom korupcyjnym w IJHARS.
9.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Olsztynie	PL – 10-079 Olsztyn, ul. Szarych Szeregów 7	
10.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Opolu	PL – 45-835 Opole, ul. Wrocławska 170	
11.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Poznaniu	PL – 61-863 Poznań, ul. Kazimierza Wielkiego 24/26	
12.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Rzeszowie	PL – 35-233 Rzeszów, ul. Lubelska 46	
13.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie	PL – 71-615 Szczecin ul. Jana Matejki 6b	
14.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Warszawie	PL – 00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115	
15.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu	PL – 50-069 Wrocław, ul. Ofiar Oświęcimskich 12	
16.	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Zielonej Górze	PL – 65-034 Zielona Góra, ul. Bohaterów Westerplatte 11	

DEKRA Certification Sp. z o.o. Wrocław; 28-03-2023

DEKRA Certification Sp. z o.o. · ul. Legnicka 48H · 54-202 Wrocław · www.dekra-certification.com.pl
Rev 04/10/21

strona 3 z 3

PRZYSZŁOŚĆ IJHARS – PRIORYTETY I KIERUNKI ROZWOJU

Przemysław Rzdokiewicz, Agnieszka Sudoł, Ewa Krzyżewska-Kuran
Opr.: Joanna Narożniak, Biuro Strategii i Kontroli Wewnętrznej

W ciągu 20 lat działania Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) zbudowała silną pozycję nie tylko w krajowym, lecz także i europejskim systemie nadzoru nad jakością i bezpieczeństwem żywności, systematycznie rozszerzając swoje kompetencje i spektrum działań o kolejne ważne obszary. Na tym jednak nie koniec. Inspekcja zamierza iść z duchem czasu i ma pomysły na swój dalszy rozwój.

Jubileusz Inspekcji skłania do podsumowań dotychczasowych osiągnięć i przeprowadzonych działań Urzędu. Dzięki zespołowi zaangażowanych i pełnych poświęcenia ludzi, doskonaleniu zarówno narzędzi zarządczych, jak i nadzorczych, instytucja stwarza bezpieczną przestrzeń dla intensywnego rozwoju produkcji, dystrybucji i eksportu oraz handlu detalicznego polskiej żywności.

Z drugiej strony, jubileusz 20-lecia otwiera pole do stawiania pytań o przyszłość Inspekcji. Jakie kierunki obierze w kolejnych latach funkcjonowania i co będzie stanowiło jej priorytety?

Edukacja, komunikacja, prewencja – Inspekcja rzetelnym źródłem wiedzy i informacji

Realia dzisiejszych czasów – ery informacji, czyli natłok wiadomości i komunikatów, często sprzecznych, nierzetelnych i fałszywych, powodują, że jednym z ważniejszych priorytetów IJHARS, obok sprawowania nadzoru, jest aktywność w sferze szeroko rozumianej komunikacji społecznej; budowanie i długofalowe wzmocnienie wśród różnych grup interesariuszy wizerunku sprawnej, kompetentnej i eksperckiej służby, prowadzącej na dużą skalę działalność edukacyjną – zarówno wobec producentów, jak i finalnych odbiorców artykułów rolno-spożywczych, czyli konsumentów.

Stąd też, określając strategię dalszego rozwoju Inspekcji w najbliższych miesiącach i kolejnych latach, kłaść będziemy nacisk nie tylko na działalność nadzorczą

instytucji, ale także na element pozakontrolny, jakim jest propagowanie wiedzy dotyczącej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz prowadzenie rzetelnej polityki informacyjnej, kierowanej zarówno do konsumentów, jak i przedstawicieli branż, stowarzyszeń oraz producentów i przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego.

Celem podejmowanych na różnych płaszczyznach działań informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych jest zwiększanie świadomości i wiedzy producentów – tak aby byli świadomi wymagań wynikających z przepisów i norm, a także świadomi aktualnych przepisów prawa – oraz konsumentów, aby byli świadomi swoich praw i umieli prawidłowo interpretować informacje przekazywane na temat żywności. Celem działań komunikacyjnych jest też wzmocnienie pozytywnego wizerunku Inspekcji (poprzez budowanie długotrwałych relacji z mediami, inicjowanie spotkań z dziennikarzami, udział w spotkaniach branżowych i naukowych). Chcemy i staramy się tworzyć nową jakość informacyjną IJHARS poprzez aktywną obecność nie tylko w mediach tradycyjnych, ale także w *social media* (*Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube*), wykorzystując efektywnie dostępne kanały i narzędzia komunikacyjne (profile w mediach społecznościowych, streamingi, podcasty, itp.).

Prowadzona przez Inspekcję komunikacja obejmować też będzie udział przedstawicieli Inspekcji w konferencjach naukowych, branżowych oraz szko-

leniach, co ma na celu jeszcze lepsze zrozumienie aktualnych wyzwań przemysłu rolno-spożywczego przez działających na nim polskich rolników i przedsiębiorców oraz znajomość praktyk rynkowych wśród inspektorów.

Kompleksowy i obiektywny nadzór nad jakością handlową odpowiadający na wyzwania zmieniającego się rynku

Na całym świecie odnotowuje się wzrost liczby oszustw żywnościowych, prowadzenie coraz bardziej wyszukanych, nielegalnych praktyk rynkowych oraz wprowadzanie konsumentów w błąd, co w konsekwencji powoduje spadek zaufania ludzi do jakości dostępnej żywności.

IJHARS dysponuje skutecznym orężem – w osobach wykwalifikowanych i czujnych inspektorów oraz w postaci sieci nowoczesnych laboratoriów. Zwiększenie możliwości analitycznych laboratoriów, poprzez rozwijanie nowych technologii i metod badawczych, będzie należało do głównych kierunków działania w najbliższym czasie.

Stawiać będziemy na bliską współpracę inspektorów prowadzących kontrole, analityków w laboratorium i specjalistów prowadzących postępowania administracyjne, co ma zapewnić dogłębne wyjaśnienie każdej analizowanej sprawy i zdolność do identyfikowania nowatorskich prób fałszowania produktów oraz oszustw żywnościowych.

Przyszłość to oczywiście nieustanne doskonalenie się w prowadzeniu wzmożonego nadzoru i szybkim wykrywaniu nieprawidłowości w zakresie jakości handlowej, zafałszowań i oszustw. Planowane kontrole obejmą, tak jak dotychczas, wszystkie aspekty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (cechy organoleptyczne, parametry fizykochemiczne i oznakowanie). Kontrole prowadzone będą na różnych etapach łańcucha żywnościowego: u producentów, w sklepach, placówkach gastronomicznych – zależnie od asortymentu żywności wytypowanej do kontroli.

Niezależnie od kontroli planowanych IJHARS stale, na bieżąco, realizuje kontrole doraźne. Wsluchiwanie się w sygnały konsumenckie i niezwłoczna reakcja na najmniejsze sygnały o złej jakości produktów to istotny aspekt analizy ryzyka, którego Inspekcja nie pomija.

Rok jubileuszowy to też pierwszy rok prowadzenia w formie elektronicznej centralnego rejestru podmiotów działających na rynku artykułów rolno-spożywczych i rejestru rzeczoznawców, przy użyciu specjalnie dedykowanego systemu teleinformatycznego. W kolejnych latach rejestr ten będzie rozwijany i udoskonalany, tak aby zapewnić dostęp do nowych e-usług dla klientów Inspekcji oraz usprawnić wymianę informacji pomiędzy organami Inspekcji.

Współpraca i koordynacja działań na poziomie krajowym i międzynarodowym

IJHARS w swojej strukturze organizacyjnej stara się zacieśniać więzi i pogłębiać współpracę pomiędzy jednostkami funkcjonującymi na poziomie centralnym, jak i regionalnym – wojewódzkim, przy ważnym wsparciu wojewodów.

Kontynuowana będzie współpraca z organami urzędowej kontroli w Polsce i z organami ścigania w zakresie wykrywania i zwalczania oszustw żywnościowych.

Aby skutecznie przeciwdziałać nieuczciwym praktykom oraz zapewnić bezpieczeństwo w całym łańcuchu rolno-spożywczym, IJHARS nadal będzie uczestniczyć we wspólnych działaniach organów kontrolnych wszystkich krajów członkowskich UE (współpraca w zakresie powiadomień między krajami członkowskimi UE wymienianych m.in. za pomocą systemu RASFF). Jesteśmy aktywni na forum międzynarodowym, a nasz głos jest głosem liczącego się partnera. Główny Inspektorat IJHARS został wyznaczony jako krajowy punkt kontaktowy ds. oszustw żywnościowych dla Polski.

Główny Inspektorat IJHARS pełni funkcje:

- Punktu Kontaktowego Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO (Organizacja do spraw Wyżywienia i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych) / WHO (Światowa Organizacja Zdrowia) dla Polski;
- instytucji wiodącej w ramach współpracy z Grupą Roboczą Rady Unii Europejskiej do spraw Kodeksu Żywnościowego;
- Polskiego Sekretariatu Współpracy z Grupą Roboczą ds. Norm Jakościowych dla Produktów Rolnych EKG/ONZ (Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych);
- instytucji wiodącej w ramach współpracy z Grupą Roboczą Rady Unii Europejskiej do spraw koordynacji EKG/ONZ;

- Punktu Kontaktowego do spraw oszustw związanych z żywnością i jest organem łącznikowym krajowych służb kontroli z Komisją Europejską;
- instytucji wiodącej w Systemie Stosowania Międzynarodowych Norm dla Owoców i Warzyw funkcjonującym w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

Ponadto, pracownicy Inspekcji zaangażowani są w prace ciał pomocniczych Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej zajmujących się zagadnieniami objętymi zakresem kompetencji Inspekcji.

IJHARS kontynuuje także współpracę z innymi organami kontroli żywności przy projekcie Paszportyzacja polskiej żywności, którego celem jest usprawnienie gromadzenia informacji o żywności na poszczególnych etapach łańcucha dostaw, jak również wzrost pozytywnego wizerunku żywności produkowanej w Polsce.

Wsparcie rozwoju rolnictwa ekologicznego i rynku produktów regionalnych

W kolejnych latach działania IJHARS w zakresie rolnictwa ekologicznego i produkcji ekologicznej będą nastawione na wsparcie rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce oraz wytwarzania produktów żywnościowych posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (ChNP, ChOG, GTS).

Działania IJHARS ukierunkowane będą na aktywną współpracę i nadzór nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi, egzaminowanie i nadawanie uprawnień rzeczoznawców z zakresu jakości handlowej i rolnictwa ekologicznego, działania informacyjno-edukacyjne oraz na eliminowanie nieuczciwych praktyk produkcyjnych i handlowych, które negatywnie wpływają na wizerunek polskich produktów ekologicznych.

IJHARS zakłada wzmocnienie działań w zakresie ochrony oznaczeń ekologicznych (poprzez eliminowanie znakowania produktów nieekologicznych terminami takimi jak „eko”, „bio”, sugerującymi ekologiczną metodę produkcji), nadzoru nad jednostkami certyfikującymi (audyty, kontrole sprawdzające u producentów).

IJHARS będzie także rozwijała działalność kontrolną w zakresie zgodności procesu produkcji ze specyfikacją produktów posiadających chronioną nazwę (ChNP, ChOG, GTS), kierując uwagę szczególnie na eliminowanie nieuczciwych praktyk produkcyjnych i handlowych, które negatywnie wpływają na wizerunek polskich produktów posiadających chronioną nazwę.

A przecież polska żywność to marka ceniona przez konsumentów na całym świecie!

My o nią dbamy.

Główny Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych
Aleje Jerozolimskie 98
00-807 Warszawa
tel. 22 25 57 800
www.ijhars.gov.pl

2023

20
LAT
IJHARS

WYBIERAJ POLSKIE PRODUKTY

ISSN 1896-9569